

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: in der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 47 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 20. November 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Zavezniki — „osrečevalci“ malih narodov

PK-Kriegsbericht Müller (PBZ-Sch)
Das Ritterkreuz für einen Panzerknacker
Der in Buur-Scholven beheimatete Obergefreite Beckmann hat nacheinander vier feindliche Panzer, die in unsere Stellungen eingebrochen waren, im Nahkampf durch Mine vernichtet

Upor v Libanonu in razkrinkana
Anglija - Barikade in glad v Bejrutu
Anglija tudi ne dopušča neodvisnosti
Sirije - Samoodločba malih narodov
je samo zavezniška limanica - Brez izgledov krvavijo tolpe
na Balkanu za zavezniške interese - Tudi Sicilija je ogoljufana

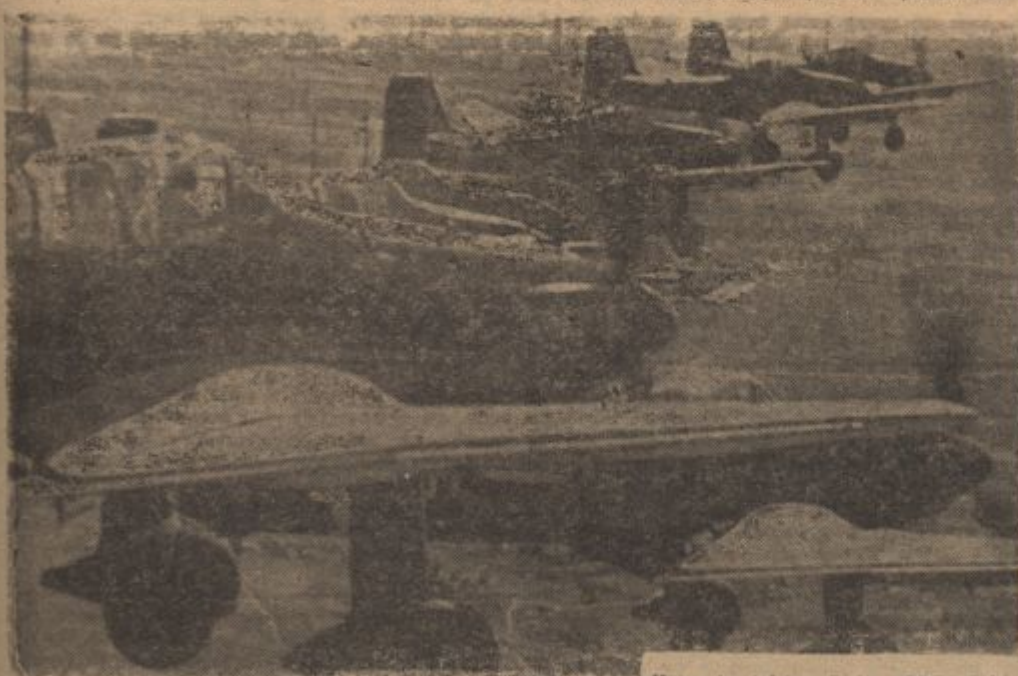
narodov

Nemški tisk je že v naštetih primerih in povsem na podlagi dejstev ugotovil, da je bila svojačasna Atlantiska izjava, ki sta jo podala gospoda Roosevelt in Churchill, samo limanica, na kateri bi se imeli vloviti kalini v obliki malih narodov. Da Angležem in Amerikancem — o Sovjetiji v tej zvezi sploh ne govorimo — kot takozvanim »demokratom«, ni bilo niti najmanj do kake samoodločbe in suverenosti malih narodov, kakor sta jo obljubila Churchill in Roosevelt v svoji Atlantski izjavi, je bilo par tednov po tej »slovesni« obljubi razvidno iz angleškega tiska. Londonski tisk je le prehitro izblebel, kar je bilo itak že znano v vseh informiranih krogih sveta: Atlantiska izjava je bila čisto navadna agitacija, kajti Churchill in Roosevelt sta dobro vedela, da njuna izjava niti najmanj ne velja za tiste male narode, ki jih hoče za slučaj svoje zmage »osrečiti« s svojo hegemonijo Sovjetska Unija. Ko sta Churchill in Roosevelt podpisovala svojo »slovesno« obljubo malim narodom, sta obenem že izdala Estonce, Letonce, Litvance in največji del Fincev. Tako je bila Atlantiska izjava čisto navaden bluff. Londonski tisk jo je korigiral s cinično odkritostjo, ko je v naštetih člankih povdarjal, da mali narodi ne morejo računati po tej vojni na vzpostavitev njihove

samoodločbe in suverenosti, v kolikor se to ne bi ujemalo z interesi velikih sil.

Drugo limanico za male narode so potisnili nedavno iz Kremlija. V Evropi je še vedno dovolj ljudi, ki verujejo, da spoštujejo takozvani zavezniki, predvsem pa Sovjetska Unija, pravice malih narodov do samostojnega življenja in oblikovanja svoje državnosti. Razumljivo je tedaj, da so v odgovor na hlinjeni moskovski komunikacijski povojni ureditvi sveta najglasnejše zakričali strahovito ranjeni baltiški narodi, Estonci, Litvanci, Letonci in Finci v področju, ki ga je morala Finska odstopiti leta 1940. Sovjetiji, so na lastnem telesu občutili vse »blagodati«, ki jih zamore nuditi ena izmed zavezniških veselil kot »varovalka« interesov malih narodov. Boljševiki so jim poklali inteligenco, v kolikor je niso deportirali v Sibirijo, uničili so jim privatno lastnino in sleherno soodločanje v javnih zadevah, vse to pa je bila posledica »dogovora« med Sovjetijo in Baltikom. Ta dogovor je bil sličen dogovoru, ki ga je sklenila miška z mačko v svrhu »svobodnega izprehajanja« po žitni kašči...

»Osrečevanje« malih narodov je nekaj monopol takozvanih zaveznikov. Ker Angleži skupno s svojim podrepnikom De Gaulle-om pravkar »osrečujejo« Libanon, hočemo našim čitateljem podati tudi posameznosti tega najnovejšega »osrečevanja«. Kar čez noč se je namreč Libanon — nekaka sesterska država Sirije — izpremenil v prizorišče krvavega upora. Predzgodovina upora libanonskega prebivalstva proti De Gaulle-u in Angležem pa je sledeča: Kakor znano, so Angleži leta 1941. izdali svojega bivšega zaveznika, Francijo, in sicer na ta način, da so se z zahrbtnim vojaškim udarom polastili Sirije in Libanona ter omogočili vpostavo režima izdajalca De Gaulle-a. Kakor vedno, kadar je treba preslepiti lahkovrneže na tem svetu, so obenem proglasili tudi »neodvisnost in suverenost« obeh imenovanih dežel. To »neodvisnost« pa so Angleži privezali za kol, na katerem je bilo zapisanih več omejevalnih pogojev, ki so dišali po znanih metodah angleške kolonialne politike. Smoter nove angleške politike v Siriji in v Libanonu ni bilo težko spoznati: Sirija in Libanon naj bi v smislu angleških želja, slično kakor Irak, napovedala Nemčiji vojno, ker so Angleži to nevtrarno ozemlje nujno potrebovali za izvedbo svojih strateških načrtov. Za vojno napoved Sirije in Libanona pa je bilo treba ob istočasnem čuvanju sence zakonitosti ustvariti ustavno volivno vladno z istočasnim sklicanjem parlamenta. To je bil predpogoj, ki je moral biti izpolnjen. Volitve so nato večkrat odložili na poznejši čas, ker so se angleške in quallistične okupacijske oblasti pričale, da volilni izid ne bi koristil njihovim političnim ciljem. Ko je končno le prišlo do volitev, so zmagale kljub vsemu pritisku opozicijske stranke, združene v nacionalnem bloku. V nek angleškega vmešavanja v zadeve sirijskega naroda pa si je dovolil angleški komisar za Sirijo, general Spears, po nalogu svoje vlade, ko je za-

Stukas auf dem Heimweg

Immer wieder wird von den großen Erfolgen unserer Stukas berichtet, die sich auf die befohlenen Ziele stürzen und die Aktionen der Bolschewisten vernichtend treffen. — Unser Bild zeigt: Nach Erfüllung ihres Auftrages geht es in sauberem Verbandsflug dem Heimathorst entgegen

„Ta vojna bo končala z našo zmago“

Reichsminister dr. Goebbels je govoril pred Ortsgruppe Friedrichsstadt v Berlinu o usodnosti sedanje vojne

Kakor poročajo iz Berlina, se je Reichsminister dr. Goebbels pojavil pretekli ponedeljek nenapovedano na zborovanju članstva Ortsgruppe Friedrichsstadt v Berlinu. Zbranim zborovalcem je napravil Reichsminister s svojimi obiskom v okviru zborovalnega vala veliko veselje. Dr. Goebbels je govoril dve uri ter je napolnil poslušalce s svojim prepričevalnim veroizpovedovanjem v končno zmago z nezlomljivim zaupanjem in s fanatično voljo. Vsi poslušalci so sklenili, vpostaviti vse svoje sile, pa najsi pride kar koli hoče, za dosego dokončne zmage.

Dr. Goebbels je najprej v obširnih krvavajih obrazložitvah načelna vprašanja borbe, v kateri se

zahajamo. V tej vojni — tako je dejal dr. Goebbels med drugim — ne gre morda za nedotakljivost posameznih mest in pokrajin, temveč za naš nacionalni obstanek ter za prostor, ki nam pripada v občestvu narodov. Če bomo obdržali fivce do zadnjega in če bomo v smislu Führerjevih besedi položili orožje iz rok šele pet minut po dvanajsti uri, bomo rešili vsa vprašanja, ki bodo varovala bodočnost našega naroda za celo vrsto generacij.

Govornik se je nato bavil s posameznimi vprašanji našega političnega in vojaškega vojskovanja in ugotovil med drugim sledeče: »Mi posedujemo vse šanse za zmago, ako ostane nemški na-

rod trdno odločen, če šanse tudi spoznati. Pozicije, ki smo jih izvojevali v štirih vojnih letih v celoti vrsti sijajnih zmag, so garancije naše zmage. Te garancije je treba sedaj braniti.

V svojem govoru je berlinski Gauleiter spomnil na borbo nacionalsocialističnega gibanja, ki je bila težka in dolgotrajna. Ta borba ni prinašala samo sijajnih uspehov, temveč tudi občutne poraze.

»Ta vojna — tako je končal Gauleiter ob navdušenem pritrjevanju zborovalcev, — to sem trdno prepričan, bo končala z isto zmago nad našimi zmanjimi sovražniki, kakor nam je bila poročena v notranji borbi za oblast«.

hvaljal koncem oktobra t. l. od novega sirjskega ministrskega predsednika, naj nemudoma napove Nemčiji vojno, da bo Sirija na ta način dokumentirala pred vsem svetom svojo »interesno skupnost z zavezniškimi narodi«. Sirijska vlada je to zahtevo soglasno odklonila z motivacijo, da potrebuje Sirija po težki krizi, v katero je zabredla vsled zadnjih dogodkov, nujno daljšega miru v svrhu notranje konsolidacije. Sirija radi tega ne more prevzeti rizika novih političnih pretresljajev, ki bi jih nujno sprožil vstop v vojno. Začetkom novembra pa sta vladi Sirije in Libanona izvedli svoj protitudarec. Sirijska vlada je poslala De Gaulle-ovemu vladnemu odboru v Alžiru noto, v kateri zahteva končno ratifikacijo leta 1936. v Parizu podpisane sirijsko-francoske prijateljske pogodbe, ki je že takrat predvidevala neodvisnost Sirije. Alžir je to zahtevo gladko odklonil s krmikajočim odgovorom. V Libanonu so bili še korak dalje. Libanonska vlada je predložila parlamentu predlog ustavne revizije, ki daljnosežno omejuje vpliv francoskih mandatskih oblasti, da bi tako vzpostavila juridično suverenost libanonske države. De Gaulle je sicer protestiral, toda bejrutski parlament je soglasno odobril predlog ustavne revizije, kakor ga je bil predložil ministrski predsednik Riad Es Solh. Odgovor Anglije, ki je strgala krinko raz svojega obraza, je bil okruten: Libanonski narod mora plačati račun nepokorščine. Senegalski strelci streljajo v množico, žene in deca se skrivajo po džamijah, na cestah vlada angleški vojaški teror, ki ga praktično izvaja hlapec Anglije De Gaulle. Vseled pomankanja živeža grozi prebivalstvu lakota. Libanonci objokujejo na stotine mrtvih in ranjenih. V krvi so zadušili krik Libanona po svobodi in neodvisnosti. To je politika »osrečevanja« malih narodov.

»Osrečevanje« Sicilije in Južne Nalije je — kakor zman — rodilo tako velik odpor, da so anglo-ameriške okupacijske oblasti nahajale pred celo vrsto najtežjih problemov. Da je možno reševati te probleme samo z ognjem v množico, z brezštevilnimi aretacijami in obsodbami, je povsem v skladu s politiko »osrečevanja«. Anglo-Amerikanci se v svojem »osrečevanju« tudi niso štenili izstopati javnih ter privatnih umetnih, obmen pa so iz Italije pičlih rezerv živeža pridno nalagali okupacijske čete, tako da Sicilijanci in južni Italijani v zasedenem ozemlju gladujejo v smislu še omenjene osrečevalne politike zavezničkov. Marsikateri pristaša izdajalca Badoqlia boli sedaj na Siciliji in v južni Italiji glava, preveč so si obetali od Mussolini-jevega padca in od »svobode«, ki so jo prinesli na končali svojih bejlonetov patentirani demokrati anglosaškega porekla. Namesto »svobode«, so prejeli najhujši teror okupacijskih oblasti, povrh pa še denuncijantstvo in morilno delovanje komunistične sode, ki je zaobela atmosfero svoje bodočnosti.

Najbolji dokaz, da delijo zavezniški srečo malih narodov tudi v obliki predumov, tvorijo zalepljenci v balkanskih tolpah. Nemška vojska je, kakor očitujejo poročila nemškega vrhovnega poveljstva, očistila vso Dalmacijo in Albanijo, povrh pa še otoke, kakor Krk, Cres, Lošinj itd. Takoj po Badoqlievem izdajstvu bi bili Anglo-Amerikanci lahko pomagali svojim boljševiškim in četničkim zaveznikom na Balkanu s kako amfibijsko operacijo, toda zgenili niso niti mezinca. Preveč jih je okupirala polja ofenziva ob Vol-

Boljševiški neuspehi kljub najhujšim naporom

Uspešni nemški protinapadi na vzhodni fronti — Velika bitka pri Smolensku — Ogromne sovjetske izgube

Pri Perekopu in severno od Krivega Roga so boljševiki pretekli četrtek izvedli več brezuspešnih napadov. V področju Kijeva pa so nadaljevali svoje napade z veliko premočjo. Jugovzhodno od Kijeva so se zrušili sovražni napadi v nemškem ognju ob zelo težkih izgubah za sovražnika. Kljub hudemu odporu sovjetov in razmočenim potom, so izvedli Nemci uspešne protinapade ter zavzeli teren. Severozapadno od Černigova je skušal sovražnik prodreti nemško fronto ob močni podpori artilerije in več oklopnih korpusov. V teh bojih so Nemci uničili nad 200 tankov. Sovjetska kavalarija, ki je nameravala atakirati nemške postojanke, se je zrušila v nemškem ognju. Do težkih bojov je prišlo tudi severozapadno od Smolenska in v področju Nevela, kjer so Nemci južno od mesta uspešno protinapadali.

12. novembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so nemške in romunske čete zaustavile sovjetske odrede, ki so hoteli razširiti moščišče severovzhodno od Kerča. Ob Dnjepru so Nemci pri Nikopolu preprečili prehod boljševikov preko Dnjepra. Medtem so se nadaljevali težki boji v področju Kijeva. Sovjeti so imeli strahovite izgube, mimo tega so jim Nemci zopet iztrgali več vasí. Več ali manj težki boji so se odigrali tudi severozapadno od Černigova, pri Smolensku in v področju Nevela. Samo v dveh dneh so boljševiki izgubili 411 tankov in 98 letal.

Pe sobotnem poročilu so se izjavili na Krimu pri Kerču ponovni sovjetski napadi. Na perekopski olini so Nemci uničili dva sovjetska bataljona. V področju Kijeva so Nemci krvavo odbili sovjetske napade ter zavzeli v protisunku nek vršen osek. V globlji vdomnega prostora so se nemške čete težko borile s številčno premočnim sovražnikom, ki je prodiral proti Žitomiru. Brezusporni sovjetski napadi so bili nadalje zabeleženi tudi v srednjem odseku fronte ter pri Nevelu. Pri Kerču in Perekopu so boljševiki zamenjali

daljevali svoje napade tudi po poročilu z dne 14. t. m. Nemci so odbili napade južno od Kerzona, severozapadno od Kremenčuga in na obeh straneh Čerkasova. Zapadno od Kijeva so se nadaljevali težki boji. Nemške čete so vdrle v bok sovražnika, ki je prodiral proti Žitomiru ter mu prizadejale težke udarce. V Žitomiru in severno od mesta so se odigrali težki boji. Jugozapadno od Gomela in severozapadno od Smolenska so Nemci odbili težke sovjetske poskuse prodora, s protinapadi severno od Gomela pa so vrgli boljševike v svoja izhodišča.

Pe poročilu z dne 15. t. m. so Nemci razbili pri Kerču opetovane sovjetske napade v tridih bojih. V velikem loku Dnjepra so se izjavili ponovni veliki sovjetski napadi v arditih bojih in ob težkih izgubah za sovražnika. V teh bojih je bilo uničenih 120 sovjetskih tankov. Na obeh straneh Čerkasija so Nemci vrgli sovražnika preko reke. Pri Kijevu in Žitomiru so nemške čete zopet zavojevale nekaj vasí ter razbile neko sovražno skupino. Pri Žitomiru so zavzele nemške čete nove položaje zapadno in severozapadno od mesta. Jugozapadno od Gomela je uspel sovražnik po večdnevni boj in težkih izgubah vdor. Sovražna kavalarija je skušala s tanki drzno zavzeti mesto Rečica, toda nemški ogenj jo je uničil. Medtem so boljševiki ponovili zapadno od Smolenska svoje brezuspešne poskuse prodora. Pri tem je bilo 56 sovjetskih tankov uničenih.

16. novembra so sporočili, da je sovražnik zopet ponovil svoje velike napade v velikem loku Dnjepra, toda vsi ti napadi so se izjavili ob arditem odporu naših divizij, ki so v odličnih protisunkih uničile množice prodorito sovražno skupino. Pri tem je ena sama divizija uničila 71 sovražnih tankov. Pri Žitomiru so Nemci v protinapadih prodrli poljske postojanke sovjetov ter uničili neke obkoljeno sovražno skupino. Težki protinapadi boljševikov so se zrušili v nemškem

turnu, da bi se angažirali za tiste brezupnike, ki jim dajejo uteho samo po radiu. Zalepljeni člani tolp na Balkanu namreč ne vedo, da morajo do zadnjega umreti za angleške in boljševiške interese. Anglo-Amerikanci so že na Siciliji spoznali to razbojništvo, zato hvalijo »osvobodjevalce Balkana« le v toliko, kolikor velja odrede nemške vojske in policije. Kakor nimajo Anglo-Amerikanci nikakega interesa za efektivno podpiranje balkanskih tolp, tako jim tudi ni stvarno prav nič za bodočo usodo balkanskih narodov. V Moskvi so prodali poleg Balkana tudi Evropo kot interesno področje, boljševizmu. Nezlomljiva nemška vojska pa bo skrbela za to, da bodo Anglo-Amerikanci osrečevali z gladom in bičem samo svoje kolonijalne narode, kajti nemška vojska je garant, da se sovjetske tolpe ne bodo razšle po Evropi. Tudi s te strani ne bo nikakega

»osrečevanja«. Evropski narodi s Nemci na čelu pa vedo, da si morajo svoje samostojno življenje in svetost na soncu izvojevati v tej gigantski borbi do končne zmage. Radi tega Nemčija ne osrečevala malih narodov po anglo-ameriško-boljševiškim receptu. Sleheri narod Evrope si mora v tej gigantski borbi sam izvojevati svoj življenjski prostor v bodoči srečni skupnosti Evrope.

Druck und Verlag: Marburger Verlag- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptverfasser: Friedrich Golob; alle in Marburg/Deutschl. Badgasse 6

Zur Zeit für Anzeigen die Freiliste Nr. 3 vom 16. April 1943 gültig. Anzahl der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgebührens

Pomorsko oporišče Leros v nemških rokah

3200 Angležev in 5350 Badoglijevih vojakov ujetih — Velike sovražne izgube — Težki udarci za sovražne plovbe — Položaj na južni fronti

Na tužno-italijanski fronti so močni ameriški odredi pretekli četrtek silovito napadali zapadno od Volturna ležeče nemške višinske postojanke. Pri tem so Nemci iztrgali sovražnika dve izgubljene višine ob izredno krvavih izgubah za sovražnika.

Tudi po poročilu z dne 12. t. m. so Amerikanci kljub težkim izgubam nadaljevali svoje napade zapadno od Volturna. Južno od Mignano so Nemci v drznem protinapadu zopet zavajevali mimo grede izgubljeno višino in neko vas. — Vzhodno od Orana so nemški letalski odredi potopili štiri natovorne ladje s skupno 29.000 brt ter dva rušilca. Enajst ladij s 84.000 brt je bilo skupno z dvema rušilcema in neko stražno ladjo poškodovanih. — Sovražno letalstvo je vrlo podnevi bombe na Münster. 11. novembra je bilo zbitih 19 sovražnih letal.

V Južni Italiji je nadaljeval sovražnik po poročilu z dne 13. t. m. svoje napade med Mignano in Venafrom. V tridih bojih je sovražnik zamoget zavzeti nekaj višin na obeh straneh nišne pri Mignano. Nemci so jih v protisunkih zopet zav-

omju. Zapadno od Smolenska je nadaljeval sovražnik svoje napade v jakosti več strelskih divizij in z močnimi odredi tankov. Tudi ti napadi so se zrušili ob velikih izgubah za sovražnika. V treh dneh so Nemci uničili 481 sovjetskih tankov.

Jugozapadno od Dnepropetrovska in severno od Krivega Roga so nemške čete po poročilu z dne 17. t. m. odbile sovražne poskuse prodora. V področju Žitomira so se medtem vrstili uspešni nemški protinapadi. Severno od Korostena so se razvijali težki boji. Na obeh straneh Gomela so nadaljevali boljševiki svoje poskuse prodora, vendar so Nemci te napade v srditih bojih od moza do moza odbili. Zapadno od Smolenska pa velika tridnevna bitka ni prinesla sovražniku nikakega uspeha. Nemške divizije so odbile premočnega sovražnika v krvavih bojih. Kjer je sovražnik vdrl, so ga vrgli v protisunkih. Severozapadno od Smolenska in pri Nevelu je ostal sovražni pritisk na nemške postojanke neizpremenjen.

ze! ter vrgli sovražnika na njegova izhodišča. Nemško letalstvo je ustvarilo z neprestanimi napadi predpogoje za izkrcanje na dodekaneškem otoku Lerosu. To izkrcanje se je začelo 12. novembra s sodelovanjem letalstva in pomorskih sil. Razvili so se boji z Angleži in Badoglijevci. Pred severno Afriko je bilo po dodatnih poročilih potopljenih 23 transportnikov s skupno težavo 150.000 brt.

V Južni Italiji so se po poročilu z dne 14. t. m. nadaljevali boji s težiščem na obeh straneh ceste, ki vodi v Cassino. Zapadno od Venafrom so se izjalovili močni ameriški napadi. Severovzhodno od Reke so Nemci v večtedenskih bojih obkolili komunistične tobe ter jih uničili. Komunisti so izgubili več kot 3600 mrtvih in 4500 ujetnikov. Zaplenjenih je bilo 45 topov, 522 strojnic in 4655 pušk. Zaplenjenih je bilo tudi 30 skladišč z okra-

bo. — V teku izjalovljenega letalskega napada

Die Inselwelt des Dodekanes

na severozapadno Nemčijo je bilo zbitih 20 sovražnih letal.

Iz poročila z dne 15. t. m. je razvidno, da so se nemške čete izkrcale na od tolp zasedenih otokih Krk, Cres in Lošinj. Premagale so hitro vsodpor ter zasedle imenovane otoke. Bilo je številnih ujetnikov in plena.

Na otoku Lerosu so se po poročilu z dne 16. t. m. nadaljevali boji med Nemci in Angleži ter Badoglijevci. V Egejskem morju je bila medtem potopljena sovražna podmornica. Nad Južno Grčijo so Nemci zbiti 16 ameriških bombnikov. V noči na 16. november se je odigral uspešen nemški letalski napad na luko Plymouth.

17. novembra je izdalo nemško vrhovno poveljstvo iz Führer-jevega glavnega stana posebne vesti, da so nemške čete v štiridnevih bojih proti premočnemu sovražniku pod vodstvom Generalleutnanta Müller-ja dne 16. t. m. zavzele angleško pomorsko oporišče Leros. Letalstvo in pomorske sile so s svojo odločnostjo pripravile predpogoje za izkrcanje, ki se ga je izšlo kljub sovražnemu ognju s pomočjo delovanja nemškega letalstva. Hrabrim izkrcanim četam se je udalo 200 angleških častnikov in 3000 moč pod poveljstvom angleškega poveljnika generala Tilneya ter 350 častnikov in 5000 moč Badoglijevih Italijanov pod poveljstvom admirala Mascharpa. Nemške čete so pri tem zaplenile 16 težkih angleških protiletalskih topov, 20 dvacentimetrovskih topov, okrog 120 topov do kalibra 15 cm in 80 protiletalskih strojnic. V predhodnih bojih sta vojna mornarica in letalstvo uničila devet rušilcev in spremnih čolnov, dve stražni ladji, eno topničarko, štiri trgovske ladje s skupno 12.000 brt ter več malih vozil. Uničujoče pa so bili zadeti neka križarka, en rušilec ter dva spremna čolna.

Nova japonska pomorska zmaga

Japonske mornariško-letalske sile so dne 17. novembra zjutraj v vodah južno od otoka Bouganville potopile velikega nosilca letal, dva srednja nosilca letal, tri križarke ter neko veliko vojno ladjo neznanega razreda. Japonci so pri tem izgubili pet letal. To je bila peta letalska bitka pri otoku Bouganville.

V času od 27. oktobra do 17. novembra — vključno petih bitk pri Bouganville-u — so Japonci potopili skupno 87 ladij, in sicer štiri bojne ladje, pet nosilcev letal, šest težkih križark, devet lahkih križark, štiri vojne ladje, osem rušilcev, neko veliko vojno ladjo neznanega tipa, deset transportnikov in 40 malih vojnih ladij. Poškodovani so 32 sovražnih ladij, uničili pa 514 letal. Japonci so izgubili dva rušilca. Dve križarki sta bili lahko poškodovani. 118 japonskih letal so ni več vrnilo.

1500 novih rekrutov vaticanske častne garde

Vatikanska garda je šela doslej 500 moč. Kar bodo vpostavili te dni 1500 novih rekrutov, bo znašalo število takozvanih častnih gardistov 2000 moč. Ta vaticanska garda je tretji oboroženi korpus Vatikana. Prvo mesto zavzema takozvana nobelgarda, ki jo tvorijo samo častniki. Ta nobelgarda tvori pri vseh vaticanskih svečanih papeževih častno spremstvo. Drugi korpus tvori takozvana švicarska garda v vojnih siloviti, srednjeveških uniformah. Kdor koli je bil v Rimi, se bo spomnil teh živopisnih uniform. Takozvani tretji korpus tvorijo izključno Italijani. Ta garda straži poleg vaticanskih orožnikov ne same vaticanske palače, temveč tudi izven Rima vse tiste palače in cerkve, ki uživajo eksteritorialnost. Pred dvema tednoma je odšel oddelek častne garde pred kompleksa Lateranske bazilike, kjer je prevzel stražo. Tudi papeška letna rezidenca v Castel Gandolfo v Albanskem gorovju, je zastražena od članov vaticanske častne straže. Člani te garde pa niso uniformirani, temveč opravljajo svojo službo v civilni obleki. Na rokavu nosijo belo-rumeni trak s posebnim znakom, iz katerega je razvidno, da pripadajo papeški častni gardi.

Uči se nemščine!

PK-Kriegsbericht Haring (Sch)

Japans Botschafter an der Atlantikfront

Bei einer Besichtigungsfahrt in die besetzten Westgebiete besuchte der Kaiserlich Japanische Botschafter in Berlin, Generalleutnant Oshima, einen Atlantikstützpunkt, Ritterkreuzträger General der Artillerie Fahrmbacher erklärt dem japanischen Gast an Hand der Legekarte das Verteidigungssystem des Stützpunktes

Borba z inflacijo v Zedinjenih državah

Sedaj so na vrsti železničarji — Zaupanje v prezidenta je omojeno — Na bojstih bi bilo treba zmagovati

Preko Lixbone primaša nemški tisk sledeče zanimive informacije: Med severoameriškimi železničarji se vrši trenutno tajno glasovanje o tem, ali naj izsilijo zvišanje plač, ker železniških privatnih družb ni možno omežati. Ameriški dopisnik londonskega lista »Daily Herald«, Alistair Cook, predvideva, da bodo po uspešnem štrajku rudarjev zahtevale sedaj tudi vse druge delavske kategorije zvišanje mezd in plač. S tem — tako pravi Cook — pa se približujejo Zedinjene države vedno bolj bližajoči se inflaciji. Ako bi hotela vlada odobriti vse zahtevane poviške plače in mezd, bi morali natiskati za nadaljnjih deset milijard dolarjev novih bankovcev, toda brez kritja. Posledica bi bila, da bi cene zopet švigale navzgor. Takšne izgleda ima ameriško gospodarstvo v tej zmiri. Rooseveltova stranka je doživela v zadnjem času celo vrsto volivnih porazov. Ti porazi so nekatere pobotnice za nerešene socialne konflikte v pretekli perijodi. Veliki krogi delavstva so obrnili hrbet Rooseveltu, in to prvič po 1. 1932. Vsa znamenja kažejo, da je zaupanje v prezidenta v velikem krogu njegovih dosedanjih pristašev omojeno.

Prezident Roosevelt bi sedaj rad pridobil nekaj

časa, obenem pa bi rad pridobil sredstev za pobijanje inflacije. V to svrhu je imenoval poseben odbor, ki naj preišče situacijo cen in mezd v vsej Uniji. Ta odbor je dobil časa 60 dni, da preišče celokupno situacijo. V Washingtonu pa pričakujejo že sedaj, da bo imenovani odbor priporočil vladi sprčo rastočih cen previdno, toda splošno zvišanje plač in mezd Rooseveltovo edini up, ojačati svoj osebni upliv, je zmagovanje na bojstih. Za slučaj, da bi zmage na bojnih poljanah izostale, smatrajo strankarski prijatelji sedanjega prezidenta njegovo bodočnost kot zelo temno.

V spomladi 1. 1942 je prezident Roosevelt še upal, da mu bo uspel boj z razvojem cen pa tudi subvencioniranje važnih življenjskih potrebščin v višini milijarde dolarjev ni omogočilo učinkovite kontrole cen. Delavci že uvidevajo, da jim vlada s samim povišanjem mezd ne more zboljšati položaja. V trenutku namreč, ko so delavci v posesti poviškov, so cene že znova skočile kvišku. Ta ugotovitev — tako pravi Cook — je najvažnejša vest, ki jo zamore telegrafirati iz Washingtona. Vsa druga optimistična poročila iz ameriškega glavnega mesta so napram tej ugotovitvi samo »majhni palčki«.

loško povezan. Simbol tega prijateljstva je razmerje Führer — Duce.

Kar se pa tiče Anglije in Amerike, je že vsakdo spoznal neodkritost Anglije in Amerike v razmerju do Italije. Naj nikdo resno ne misli, da bodo Angleži kadar koli prostovoljno vrnilii Sicilijo, ki naj postane del nekake federacije Sredozemskih otokov. Licemernost anglo-ameriških naklepov glede Italije je prišla do izraza tudi pri bombardiranju Vatikana. Nemški narod in tisti, ki se borijo ob nemški strani, imajo zavest, da brani nemški vojak — četudi se bori na vzhodu za kulturo Evrope — tudi na italijanskih tleh najplemenitejše evropske kulturne dobrine pred posegom tujih sil. S tem pa brani obenem tudi varnost našega kontinenta.

Krim

Nemška vojna poročila omenjajo v zadnjem času tudi boje na Krimu. Krim je polotok v južnem delu Sovjetske Unije, ležeč med Črnim in Azovskim morjem. Njegova površina meri 25.261 kvadratnih kilometrov ter je naseljena s 702.000 prebivalcev. Prebivalstvo je razdeljeno na Velikoruse, Ukrajince, Bolgare in žide. Pred dohodom Sovjetov na oblast, je na Krimu živelo tudi kakih 40 tisoč Nemcev, ki so si ustvarili tam evropejsko naselja. Severni del polotoka je večinoma puščava, na jugu se pa svet nekoliko dviga ter doseže v gorovju Jaila višino 1500 metrov.

V imenovanem gorovju izvira več rek, kakor n. pr. Alma, Salgir in Karsu.

Zanimiva je takozvana ruska riviera med Sudakom in Balaklavo, kjer vlada subtropsko podnebje. Tam uspevajo oljke, lavor, fige itd.

Na Krimu se kmetijstvo bavi s pridelovanjem žita, prosa, tobaka, vina in sadja. V bolj puščinskih področjih se držijo živinorej, predvsem pa ovac, ki dajejo dobro volno. V solnih jezerih pridobivajo tudi sol. Pri Kerču so nahajališča železne rude. Morska pristanišča Evpatorija, Sevastopol, Feodosija in Kerč imajo železniške zveze z ostalo celino. Glavno mesto Krima je Simferopol.

V starem veku so Krim nazivali po kavkaskih plemenih Taurika. Že v letu 600 po našem štetju so tam živeli grški naseljenci. V času preseljevanja narodov so polotok zasedli Grki in Kazari. Ime Krim je polotok dobil od Tatarov, ki so ga zavzeli 13. stoletja. Beseda Krim pomeni v tatarskimi toliko kakor trdnjava ali utrdba.

Krim je nato služil kot trgovsko mesto Benčanom in Genovčanom. In šele v 15. stoletju so jih izpodrinili Turki ter postavili tam svojega kana ali deželnega poglavarja. Rusi so prvič prišli na Krim leta 1736. 1774. leta je Krim dobil nekako samostojnost pod turškimi klobukom. Ker so pa Tatarji svojega kana Šahin Giray-ja spodili, je polotok leta 1783. postal ruska last.

V letih 1854. do 1856. je Krim predstavljal porazišče hude rusko-turške vojne. V svetovni vojni so imele nemške čete od aprila do novembra 1918 Krim zaseden in pod svojo oblastjo. Leta 1920. se je na Krimu pri svojem umiku držal nekaj časa tudi beloruski general Wrangel, dokler se boljševiški premoči ni umaknil ter preko Črnege morja zbežal v Carigrad z ostanki svoje armade. V sedanjih vojni so nemške čete novembra 1941 zasedle Krim.

* Ljudsko gibanje v Marburgu. V prvi polovici meseca novembra je bilo Standesamtu prijavljenih: 92 rojstev (zadnjič 68), od teh 46 dečkov (zadnjič 30) in 46 deklic (zadnjič 38); dalje 42 smrtnih slučajev (zadnjič 40), od teh 23 moških (zadnjič 26) in 19 žensk (zadnjič 14). Na Standesamtu sklenjenih porok je bilo 30 (zadnjič 33).

* Skrbimo za prezimovanje ptic! Le'os se zgođaj oplaša potreba za skrb krmljenja pri nas ostalih ptic preko zime. To velja ne le za mesta, marveč tudi za deželo. Zlasti naj bi se v ta namen vzgajala tudi mladina, katero nalogo naj bi prevzeli starejši prijatelji živali.

Prisiljena demokracija je strahovlada

Med »demokracijo« in med samostojnostjo narodov zija velik prepad. Grob, v katerem gnije prava demokracija

Kakor v drugih malih državah Amerike, je nastala tudi na otoku Kubi bojazen, da bo demokracija, ki jo tolikanj hvalisajo zavezniki, s časom zavzela vse preveč demagoške oblike. Tako piše v Havani izhajajoči list »Diario de la Marina«, da je prisiljena demokracija čisto navadna strahovlada. Tako je n. pr. izjavil veleposlanik Zedinjenih držav, Branden, da se Zedinjene države sicer ne mialijo vmešavati v notranjepolitične zadeve inozemstva, toda nikdo jih ne more prisiliti k vzdrževanju kakršnih koli odnosov z državami, ki ne zaslužijo prijateljstva Zedinjenih držav Severne Amerike.

»Diario de la Marina« ugotavlja povsem pravilno, da zija med demokracijo in med samostojnostjo narodov globok prepad. Demokratska državna oblika nekaterih narodov izgleda sicer na zunaj kot vzor-primer režima, v resnici pa je samo preplesan grob, ki vsebuje gnijočo pravo

demokracijo. Kljub temu, da izgledajo načela demokracije idealno, je širjenje teh načel brez smisla, ako zastopniki demokracije niso poštenjaki, rodoljubi in nesebičneži. Bati se je torej, pravi omenjeni kubanski list, da bodo vse prevelika prijateljska prizadevanja nekaterih velesil ob koncu te vojne ogrozila samostojnost posameznih držav. Končno — tako sklepa »Diario de la Marina« — bi morali mali narodi obvarovati neodvisnost, da bi si izbrali režim, ki se jim dozdeva najbolj smoten.

Iz izjavljanj kubanskega lista je sklepati, da imajo v nevtralnem inozemstvu mnogo glavobola glede vprašanja, kako neki bodo zavezniki v zelo neverjetnem slučaju svoje zmage uredili svet in meddržavno življenje. Vsekakor se mnogi nevtralci boje zmage »demokraciji«, ker so bile dosedanje izkušnje povsod zelo slabe. Namesto »svobode« so v okupiranih področjih doživeli res samo strahovlado.

Na novi podlagi

Razmerje med Nemčijo in Italijo

Nemško-italijanska družba v Benetkah je te dni stvorila svoje delovno leto v palači Morosini. Odmev tega sestanka je bil — kakor posnemamo iz nemškega tiska — večji, kakor bi bilo pričakovati ob alicnih prilikah. To je bila prva skupna manifestacija Nemcev in Italijanov po Badoglijevem izdajstvu.

Nobenega dvoma ni — tako pravi tozadevno poročilo iz Rima —, da se je razmerje med Nemčijo in Italijo težko in fundamentalno spremenilo. Po Ducejevi osvoboditvi in po ustanovitvi nove republikanske fašistične vlade se to razmerje ni morda povrnilo na točko, na kateri se je nahajalo pred 25. julijem. Krivda maršala Badoglija pred italijanskim narodom je zato težka, ker ni moglo ničesar izbrisati iz zgodovine naroda. Čeprav je Nemčija to izdajstvo parirala na mojsterski način, tako s politične kakor tudi z vojaške strani, je bil nemški čut zelo težko zadet. Na jugu polotoka je nastal vsled tega izdajstva vakuum, ki je naložil in še nalaga nemški vojski povečane naloge.

Novo nemško-italijansko sodelovanje je v znamenju dogodka, ki se je odigral na Gran Saessu, in ki je vzbudil občudovanje vsega sveta. Jačje kot izdajstvo, je bilo prijateljstvo dveh mož: Führer-ja in Duce-ja. Ako Duce ne bi bil osvobojen, bi bila ostala Italija v istem stanju, v katerem se je nahajala v razdobju po eksekuciji. Po Ducejevem osvobojenju in po sestavi nove republikanske-fašistične vlade govori Nemčija z Italijo ne samo vojaško, temveč tudi politično. Politično sodelovanje obeh držav je že doslej rodilo na vseh interesnih področjih obeh narodov dobre rezultate. To sodelovanje ni nikaka fraza, temveč je realistično sodelovanje praktičnega dela. Italijani se morajo polagoma zavedati, da nemška vojska v Italiji ne tvori prijetne strehe, ki naj jih ščiti pred neurjem, temveč bodi morali zbrati vse moči in nacionalne rezerve, da bi tako skupno z nemškim narodom lahko odolevali svoji usodi. Samo na tej bazi je možno razumevanje med nemškim in italijanskim narodom. Je to razumevanje, ki je nekaj predpogoja prijateljstva. Podlaga tega prijateljstva je zavest nemškega naroda, da ima ob svoji strani v Sredozemskem prostoru narod, ki je z Nemčijo ideo-

Vsoboto in nedeljo bodo vsi Spodnještajerci rade volje pri-spevali v tretjo cestno zbirko za Kriegs-Winterhilfswerk 1943/44

LETALSKA ZAŠČITA

Pesek, pesek in zopet pesek!

Najhitrejšje in najzvestejše gasilno sredstvo, ki ga ne moremo imeti nikdar dovolj

1. Pesek je najhitrejšje gasilno sredstvo — in če ne gasilno sredstvo, pa najboljšje sredstvo za pokrivanje, in tudi najzvestejše. Kajti, zaloge vode poldejo, vodovodi so lahko porušeni. Pesek pa ostane in ga lahko uporabljamo za več kot eno bombo. Posebno, kadar gre za termite. Elektronske — termite — zažigalne bombe, zažigalne palice, žgalna vnetila, padalske zažigalne bombe pod peskom ne ugasnejo, toda ne morejo več s svojim ognjem, s svojo hudo vročino (okrog 2000 stopinj) povzročiti nesreče, razen na tleh, na katerih leže. Pri nas so tla na podstrešju napravljena iz opeke ali pa iz cementa. Na teh lahko taka zažigalna palica ali kakšno tako zažigalno netilo dogori do konca, ne da bi napravilo škodo. In celo pri trdi deski bo zoglenela razmeroma tanka plast (nekaj milimetrov) in torej ne bo nastal požar, če zapremo zrak s peskom.

Ako se je treba boriti proti več zažigalnim palicam ali zažigalnim netilom hkrati, je bolje, ne se predolgo ukvarjati z vodo, kajti s tem mine preveč časa. Ampak najprej hitro pokriti eno bombo za drugo s peskom.

2. Fosforni brizgači in satovje. Dobro je, če najprej hitro gasimo z vodo in potem mešamo z obilno premočenim peskom ter celo maso potem odstranimo. Kajti fosfor ne gori, dokler je mokri, in začne takoj zopet goreti, ko se posuši. Če pa ni vode na razpolago, se je treba poslužiti peska samega. Tudi tukaj se najprej pokrijejo goreča mesta na tleh. Kar se drži sten in pohištva, su-

rovega kavčuka ali umetne smole, je treba najprej odtrgati, vse skupaj pomočati s peskom in potem spraviti stran (v vedra na plasti peska) in to močno kadečo se maso odstraniti ter dati izhlapeti na kakšnem mestu, kjer ne škoduje žrjavica ali dim fosforja, če ni časa ali priložnosti za to, da bi se zakopalo.

3. Pesek mora biti povsod. Na stopnišču, v vsakem nadstropju, naj bodo postavljeni škričljaji s peskom, tako, da se jih kar lahko zagradi. Pred vsakimi stanovanjskimi vrati naj stoji nekaj vrečic s peskom in v vsaki sobi morda štirje škričljaji s peskom, in sicer takoj pri vhodu. Pri srednjem poslopju mora človek biti pripravljen na 25 zažigalnih palic in povrh še morda na eno ali dve zažigalni bombi. Posebno zgornja nadstropja je treba obilno opremiti s škričljaji s peskom. Razen tega pa se seveda ne sme pustiti vnaprej zaloge vode v vedrih, skledah, škafih in banjah.

Na podstrešju stoji razen tega čebri z vodo, zaboji s peskom, ali pa čisto navadni kupi peska, seveda ne brez lopat, kajti kjer ni škričljajev, se potrebujejo lopate.

Predpisi o zaščiti prirode na Spodnjem Štajerskem

Z odredbo šefa civilne uprave, ki jo je objavil Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark v svoji 29. izdaji dne 14. oktobra 1943, je stopil na Spodnje-

Kjer to vzdrža tla podstrešja (kar je pri nas večinoma slučaj), se lahko pokrijejo s plastjo peska do 25. cm, da se s tem zmanjša probojna sila zažigalne bombe in v mnogih primerih zadušijo zažigalna bomba takoj v pesku.

Pa tudi spodaj, v kleti, bi morala biti zadostna zaloga peska v prostoru za zračno zaščito. Kajti tudi tu je morda potreben, a. pr. proti fosfornemu požaru na stopnišču, pred kletjo samo za ljudi, ki pritečejo dol, mogoče že z gorečimi podplati, da lahko osmukajo fosfor s čevljev s peskom.

4. Kako se gasi s peskom? Če imamo pesek v zabojih, ali čebrih, ali na kakšnem kupu, nam je treba samo lopate. Z lopato pa ne smemo peska metati od daleč, če le moremo, to se pravi, če se nam ni treba bati termitnih brizgačev od kakšne razpočene zažigalne palice, niti železnih drobov kake zažigalne palice z razstrelno snovjo, ampak posuti ga je treba iz bližine na žarečo maso, tako, da je ta v resnici pokrita in sicer s najmanjšo količino peska.

Za take primere, to je zlasti za elektronsko termično maso, zažigalne palice in netila, pri katerih zadostuje količina peska za vsako gorečo maso, je najbolj pripraven pesek v škričljajih. Ti škričljaji, papirnate vreče, pa ne smejo biti premajhni, tako, da se lahko namuje v nje pet kilogramov peska, gornji del naj bi se dal zasukati vratu podobno. Take škričljaje si lahko eventuelno napravimo sami iz štirikrat zloženega časopisnega papirja.

POLITIČNI DROBIŽ

□ Ameriški poslanik v Turčiji, Laurence Steinhardt, ki je dva meseca bival v svoji domovini, se je vrnil nazaj na svoje mesto v Ankaru.

□ Lopovščina židovskih Baruchov. Kakor znano, je Bernard Baruch finančni svetovalec prezidenta Roosevelta. Zagrebški »Hrvatski Narod« objavlja v zvezi s tem imenom zelo zanimiv članek izpod peresa nekoga hrvatskega sodnika. V članku so objavljeni povsem novi podatki, ki dokazujejo, da je lopovščina v tej židovski rodbini dedna. Po podatkih omenjenega hrvatskega sodnika se je imel leta 1887. pred okrajnim sodiščem v Sarajevu zagovarjati radi goljufije neki Danijel Baruch obenem s svojim bratom Jožefom Baruchom in evakom Parei Baruchom. Obsodili so ga na pet mesecev težke ječe. Po obsodbi je dal poklicati k sebi svojega brata Jožefa, ki je bil oproščen vsake krivde, ter mu je izročil v navzočnosti kazenske oblasti polnomočje, da lahko razpolaga z njegovim premoženjem. Jožef Baruch je nato prodajal na žive in mrtve, nato pa jo je odkuril s potvorjenim potnim listom v Ameriko. Tako torej izgleda rodbina žida Barucha, ki je danes eden izmed prvih svetovalcev zloglasnega Rooseveltovega možganskega trusta.

□ Angleške skrbi radi obnašanja Amerikancev v Angliji. Londonski list »Daily Mail« se pritožuje nad dejstvom, da imajo Amerikanci v Angliji preveč denarja ter da kvarijo cene. Ameriški vojaki imajo toliko dolarjev, da jih kar mečejo v trgovine. Pri tem plačujejo višje cene kot Angleži sami. V mnogih slučajih preplačajo Amerikanci tako, da Angleži ne dobijo blaga. List je mnenja, da bi morale ameriške vojaške oblasti napraviti temu postopanju konec.

□ Čudna demisija. Edini civilist v Badoglijevi vladi, Raffaele Piccardi, je te dni podal ostavko s motivacijo, da je imel za to »politične vzroke«. □ Manifestacije zvestobe za generala Franca. Preteklo nedeljo je bilo v Spaniji več nacionalnih in socialnih manifestacij delavstva, ki je izražalo svoje zvestobe do generala Franca. Podtanjak Falange, Valdes, je pri tej priliki izročil v Bilbao več sto falangistom častne značke starih borec.

□ Spremembe v angleški vladi. Angleška vlada je uradno objavila sledeče spremembe v sestavi svojega kabineta. Za ministra za obnovo je bil imenovan lord Woolton, ki bo imel svoj sedež v vojnem kabinetu. Njegova naloga bo, obnoviti Anglijo po končani vojni. Ministrstvo za nara-

dno zdravje je prevzel Henry Uamston Willink. Polkovnik Llewellyn je imenovan ministrom prehrane. Ernest Brown je imenovan za kancelarja vojvodine Lancaster. Ministrom oskrbovanja v Washingtonu je bil postavljen Ben Mith. Dosedanji minister brez listnice, sir William Jowitt, je bil imenovan asistentom ministra Wooltona in govornik obnovitvenega ministrstva v Spodnjem domu. Angleški kralj je nadalje dovolil odstop Duff Coopera kot kancelarja vojvodine Lancaster. Woolton je bil doslej prehranjevalni minister, Llewellyn pooblaščenec za oskrbovanje v Washingtonu, Brown pa minister za narodno zdravje.

□ Beneš potuje v Moskvo. Beneš je že dalje časa nameraval potovati v Moskvo. Po poročilih moskovskega lista »Vojna in delavski razred« so mu pa v Londonu delali težave glede potnih izkazov. Isti list poroča nadalje, da je pogovor med Molotovim in Edenom med moskovsko konferenco to oviro odstranil, ker se je dosegel sporazum celo o tem, da spada »Češkoslovaška« v direktno interesno področje Sovjetije in da je češko industrijo treba podrediti sovjetski kontroli. V isti številki imenovanega lista pozdravlja Moskva Beneša, hkrati pa napada poljske emigrante v Londonu.

□ Povelje »tovariša Stalina«. Po dnevniku »Tagesspost« pomemamo iz Madrida došlo poročilo sledeče vsebine: »Znaní francoski komunistični prvak Andre Marty, ki je bil šef mednarodne brigade v španski meščanski vojni in je šele sredi oktobra prišel iz Moskve v Francosko Severno Afriko, je dobil povelje od samega Stalina, da ustanovi sovjetsko republiko Severna Afrika, da bi s tem pripravil ustanovitve »Unije Sovjetskih Evropskih Republik«, ki naj bi zajele vso Evropo. V dotičnem oklika, ki ga je razširil po nekem komunističnem radia, pravi Marty sledeče: »Prišel je čas odločitve. Naša moč se je v zadnjih tednih tako razvila, da se je treba polastiti oblasti v Afriki. To je povelje tovariša Stalina, ki mi ga je osebno izdal pri mojem odhodu iz Moskve. Veljavnost šef bolševiške Rusije zahteva ureditev sovjetske republike v Severni Afriki kot predlogo za konstituiranje evropskih sovjetskih republik. To je najvišje načelo vseh naših pristajev.«

□ Badoglijo in njegova vlada. Badoglijo je sestavil »tehniško« vlado, ki ji načeluje sam, tvori jo pa vrsta državnih podtajnikov. Ta preureditev vlade se je izvršila, ker je znani grof Sforza odklonil vstop v Badoglijevo vlado.

štajerskem v veljavo Reichenartenschutzgesetz, to je zakon o varstvu prirode iz leta 1935, ter izvršila določba istega zakona, ki je izšla v Reich-u leta 1935. Istočasno je na Spodnjo Štajersko razširjena odredba o varstvu divje rastoče rastlin in divjačine, ki ni podvržena lovu iz leta 1936. Najvišja oblast za varstvo prirode je šef civilne uprave, ki ima na Spodnjem Štajerskem svojega pooblaščenca za varstvo prirode v Gau-u Steiermark. Nižje prirodnozaščitne oblasti so Landrati in Oberbürgermeister mesta Marburg (Drau).

V nastopnem objavljamo imena rastlin, ki jih naše podeželsko ljudstvo v največji meri pozna in so po zakonu deloma zaščitena, in sicer:

Smarnica, morska čebulica, črna in zelena talog ali teloh, trobentica ali jaglec, rvonček, grozdna hiacint, netresk ali uheljnik, kamenokreč ali vedno zeleni kreč, rožni skop, lepnica in skalna lepnica.

Prepovedane je zbirati sledeče rastline:

Rododendron, arniko, Mačjak, tisja, modro preobjedo, rumeno preobjedo, zaspanska, panonski svišč, svečnik, strojovec, kresnico, mušjo kukavico, jetrnik, morsko čebulico, ključavnico, črna talog, zeleni talog, visoke stebeljaste trobentice, rebrenjačo, velike rvončke ali kronice, male rvončke, perniko, roajko, baldrijan, močvirni rožmarin, božje drevje ali bodičja, zlati grmiček ali tavžentroža, pogačica, brinja, kompevo, brljan in slečnik.

Popolno varstvo pa uživajo sledeče rastline:

Orlica, planinska veterinica, močina, iglec, goska veterinica, splavka, jesenček, vinska rutica, planinka, navadni encijan, dihaški svišč, svedec, peresasta bodalica, kartavjar, bokač, neprtec, cepiec, zajčji nijak, jelenov jezik, kraljeva praprota, murka, velikončnica, kukavička, kluzijev jeglič, čebulica, močnica, črnica, palčica, jermen, logarica, beli lokvanj, navadni volčin, dišeči volčin, kranjski volčin, meček, nejeva praprota, blatnik, zlati klobuk, kukovnjak, velika podlesna veterinica in ciklama.

* Začasna omejitev sprejemanja poštnih paketov. Z veljavnostjo z dne 17. novembra 1943 bodo naše pošte radi letnoma časa običajnih izjav ponovno omejile sprejemanje paketov s temo paketičev, in sicer začasno. Obseg sprejemanja paketov se ravna po prevoznih sredstvih in možnostih, ki so na razpolago. Gotove pošiljke paketov, ki so n. pr. važne za vojno gospodarstvo, se bodo neomejeno sprejemale. Podrobnosti so razvidne iz razglasov, ki visijo na poštah v prostorih, kjer so okence za promet s strankami.

Poglavje o učenju nemškega jezika

Obvladanje več jezikov je znak inteligence — Nadarjenost Spodnještajercer za druge jezike

O vsakomnem gradivu je »Stajerski Gospodar« večkrat spregovoril. Gre pač za nalogo, ki je na Spodnještajerce velike važnosti. To nas potrjuje v veri, da bodo naša pričujoča izvajanja pri naših bralcih hvaležno zanimanje in razmišljanje ter dala povod za izvajanja koristnih razlikov.

Jezikoslovci trdijo, da se med vsemi kulturnimi narodi najdejo ljudje, ki imajo prav poseben talent ali nadarjenost za učenje tujih jezikov. Poliglotti, to so obvladovalci več tujih jezikov, so v tem pogledu istega mnenja. Obvladanje tujih jezikov daje prvim in drugim nekako pravico, o tej zadevi dajati svoja mnenja, ki se v glavnem izpolnjujejo v tem, da so nekatera ljudstva razen posameznih izrednih jezikovnih talentov v splošnem prav posebno pristopna, dovzetna in zmorna, naučiti in izpopolniti se v tujih jezikih. Ta nadarjenost ima svoj izvor v rasi, v podznanju, v krajih in legah, kateri dotično ljudstvo pripada, oziroma, kjer se njegova domovina nahaja. Tudi Spodnja Štajerska slovi, da je njeno prebivalstvo že od nekdaj imelo razmeroma največ obvladovalcev tujih jezikov. Da to na celi črti drži, smo v našem listu imeli že v minulem letu in predlanskim priložnost dokazati tistim, ki morda o tem mnogo ne razmišljajo in tudi ne opazijo, da so redke dežele, kjer bi tako veliko število prebivalstva kakor na Spodnjem Štajerskem obvladalo v govoru in pisavi po več jezikov. Treba se je samo malo zamisliti nazaj v predvojno dobo, ko je bil uvoz inozemskih časopisov in knjig moč. Spodnještajerc je našel človeka, ki si svoje splošno in jezikovno znanje širi in izpopolnjuje, dokler živi. Tu niso mišljeni samo študirani ljudje, temveč ljudstvo v mirnem stanju. Po raznih čitalnicah in kavarnah je spodnještajerski čitalec od inteligenta do trgovca, uradnika, nameščena in delavca, da ne govorimo o dijakih, ki so bili pri tem na prvem mestu, prebral in zasledoval vse, kar koli se širilo svetla dogaja, po časopisih, revijah in knjigah, ki so bile tičkane do v petih in celo šestih jezikih. Samo tuje-prometni lokali, ki so v Evropi sprejemali mednarodne goste in bili mišljeni samo za tujski promet, so se v mnogojezičnosti svojega, za goste na razpolago danega čtiva lahko uvrstili med čitalniške lokale spodnještajerskih mest. Samouki tujih jezikov so med spodnještajerskim ljudstvom močno zastopani in, če ni vedno priložnosti, da bi svoje jezikovno znanje

tudi praktično uporabljali, ga kljub temu izpopolnjujejo in gojijo, če ne drugače, v medsebojni konverzaciji ter v stalnem čitanju in študiranju periodičnih publikacij, kar jim hkrati omogoča spoznavati dogodke in novosti po širnem svetu.

Pri tem ne bo odveč, če se pripomni, da je Spodnještajerska že pod bivšo monarhijo v jezikovnem pogledu igrala vidno vlogo. Če je kak državni urad, pa naj si bo v Graz-u, Wien-u, Pragi ali Trstu potreboval človeka, ki je obvladal več jezikov, je bilo samo ob sebi umevno, da je tako delovno silo bilo treba iskati med Spodnještajerci. Tolmači, reševalci spisov, ki so se reševali v raznih, v bivši državi govorečih jezikih, so bili uradniki, čijih zibelke so bile na Spodnjem Štajerskem. Še bolj je vse to prišlo do izraza v armadi in mornarici takratne monarhije. Vojaštvo vseh močujočih narodnosti, ki je stalo pod nemškim upravnim poveljniškim aparatom, kmečki ljudje in delavci, ki so v mnogih primerih obvladali edino svoj vaški dialekt s prav malim besednjakom, nepismeni in nezmožni čitanja, vse to se je moralo ne samo v vojaškem oziru izvežbati, temveč tudi v splošni izobrazbi dvigniti in naučiti vsaj za službene potrebe nemškega jezika. Iz nobene pokrajine nekdanje monarhije se ni moglo dobiti toliko podčastnikov in častnikov z znanjem več jezikov v govoru in pisavi kakor iz Spodnje Štajerske, ki so s svojo prilagodljivostjo in pridnostjo razen normalnih vojaških dolžnosti čisto v kratkem času napravili iz zaostalih kmetov in delavcev, oziroma njihovih sinov, ne samo dobre vojske, temveč tudi dobre državljane. Stara avstro-ogrska posem, da je najbolj robati hribovski dvor ali pastir po odsluženju vojaške službe prišel kot nekak gospodar, kultiviran in izobražen domov v svojo rodno vas, gre v veliki meri na račun zaslug spodnještajerskih podčastnikov in častnikov, ki so kot obvladovalci drugih jezikov, svoje tovaršice v splošni izobrazbi dvignili, da so pozneje postali odlični orožniki, finančni, poštni in podobni uslužbenci. Marsikateri Poljak iz zaostale Galicije in Bosanec bi vse to lahko potrdil iz lastnega doživlja.

Ce se pa kdo izmed nas poda med naše izseljence v prekomorske in ostale dežele, bo na lastne oči ugotovil, da so se Spodnještajerci med vsemi izseljenci najprej naučili jezika dežele, ki jim daje kruh in zaslužek. Mnogo Spodnještajercer najdemo kot natakarje, tolmače, vratarje itd., ki so tako mesta dobili edino le po zaslugi svojega znanja in obvladanja več jezikov.

V ilustracijo navajamo, da je med prvo svetovno vojno pri takozvanem zbirališču ozdravljivih vojakov, ki so jih vojaške bolnišnice iz zaledja pošiljale nazaj na jugovzhodno fronto, v Ljubljani služil neki Feldwebel Spodnještajerc kot tolnač. Ta mož je iz dneva v dan prežival in razporejal novo došla vojake ter jih sestavljal v skupine, ki so nato kot transporti odhajali na fronto. Pisec teh vrst je imel priložnost opazovati dotičnega narednika ki je za službeno uporabo obvladal enajst jezikov, ne da bi bil razen ljudske šole kdaj koli študiral.

V znamenitem spodnještajerskem k. k. Freiwill. Schützenfeldbataillon Marburg IV, je služil mlad lajtnant, ki je bil tudi prostovoljec in za hrobrast, izkazano pred sovražnikom, silno odlikovan. Ta mož je v svetovni vojni v nekem pionirskem tečaju, neposredno za fronto čital važna povelja in jih razlagal v devetih jezikih. Vojake je postavil po narodnosti ter vsaki narodnostni skupini v njihovem materinem jeziku razlagal v nemščini sestavljena povelja. Omenjeni oficir živi še danes na Spodnjem Štajerskem, in so razen tega še druge žive priče na razpolago o teh dogodkih, ki se takrat med mešanico avstrijskih narodnosti, zastopane na dotičnem pionirskem tečaju, niso mogle dovolj načuditi temu spodnještajerskemu jezikovnemu talentu.

Ce se zamislimo v današnjo potrebo po učenju in izpopolnitvi nemščine pri tistih spodnještajerskih generacijah, ki so rasle šele po razpadu Avstro-Ogrske, in radi tega nemščine niso popolnoma vešče, nam ne bo težko, če tem ljudem olajšamo in pomagamo pri njihovem prizadevanju. Spodnještajercu je dar za uk tujih jezikov že v tilah, in se bo danes nemščine z lahkoto

PK-Kriegsbericht Zöll (Schl)

Feier des 9. November in Frankreich

Reichsleiter und Reichsminister Alfred Rosenberg sprach am 9. November im Rahmen der Feier einer Division auf einem Heldenfriedhof des ersten Weltkrieges bei Arras

privat. Vse, kar človek zna, mu samo lahko koristi, nikdar mu pa ne more škodovati. Spodnještajerci! V kolikor še v nemščini niste popolni, učite in izpopolnjujte to vaše jezikovno znanje! Obkujate redno vaše učne tečaje, ki jih prireja Steirischer Heimatbund, v tečajih pridobljeno znanje pa izpopolnjujte predvsem z govorjenjem in čitanjem v nemškem jeziku!

»Stajerski Gospodar« vam z jezikovnim kotikom, ki ga urejuje znani nemški jezikoslovec profesor dr. F. J. Lukas iz Klagenfurt-a, nadalje s svojimi nemškimi vojnimi poročili izpod peres vojnih poročevalcev propagandnih kompanij ter končno tudi z nemškimi oglašili nudi lepo in brezplačno možnost izpopolnjevanja v čitanju in zapopadanju nemškega jezika, kar predstavlja vsa skupaj povrh še aktualno čtivo, ki je bolj zanimivo kakor kakšni suhoparni besednjaki ali učbeniki iz minulega stoletja.

PK-Kriegsbericht Kirsche

Deutsche Straßenkontrollen in Dalmatien

Evilisten, die sich nach Zara begeben wollen, werden am Stadtrand kontrolliert. Meist sind es Frauen der umliegenden Dörfer, die täglich den Markt der Stadt mit den Erzeugnissen des Landes versorgen und die ihre Lasten in der dort gebräuchlichen Art auf dem Kopf tragen

PK-Kriegsbericht Brünning (Schl)

Japans Militärattaché beim Duce

Der japanische Militärattaché bei der faschistisch-republikanischen Regierung, General Shimizu, verläßt nach einer Besprechung beim Duce dessen Hauptquartier

0 posebnosti nemških plemen

Znani učjenjak, profesor Tumir je nedavno pred upravno akademijo predaval o posebnosti nemških rodov ter pri tem popisal vse plemena, ki živijo na področju današnje Velike Nemčije. Iz njegovega znanstvenega izvajanja, objavljenega po E. Michlbauerju v dnevniku »Neues Wiener Tagblatt«, posnemamo sledeče:

Stajerci in Korošci tvorijo ljudski rod posebnega kova v celotnem bavarskem naseljenem področju, ker so po svoji sredozemski podlagi v pretežni večini dinarijskega, t. j. jugovzhodnoevropskega plemena. Pri tem kažejo posamezna področja značilnosti, ki povzročajo tudi razlike v duševnosti. Tako najdemo na primer v Ennstalu nordijske, na Spodnjem Štajerskem vzhodno-baltiške in v vzhodnem delu Štajerske vzhodne rasne vplive. V celoti so Stajerci in Korošci krepkega telesnega ustroja, izredno hrabri, zelo vesele misli in nagoni. Glede številca nezakonskih otrok stojijo med vsemi nemškimi plemeni na najvišjem mestu, in sicer otrok, ki se rodijo večinoma pred sklepanjem zakonikih zvez. Stajerci je morda malo bolj okoren kakor Korošci, je pa pri tem dobrodušen in gostoljuben. Korošci so bolj zadovoljivi, udobni, počasi in bolj malih poslovnih sposobnosti, ima smisel za družino ter najraje ostane v domovini.

Na vprašanje, če obstoja smisel »Ostmark« ali »Avstrije«, je predavatelj ugotovil, da stvarno doživljajo Nemci starega dela Reich-a to kot poseben vtis. Razlike med vrstami ljudi v Alpah in ob Donavi, to je v nekdanji Avstriji ali Ostmarki, pa stojijo za skupnosti. Enotna plemenska določljivost, to je prevladovanje dinarijskega in sredozemskega osnovni plasti, pride izredno do izraza v ustvarjanju umetniške nadarjenosti, v veselju do gledališča in barv, nadalje v veliki meri v nadarjenosti za živčnost ali prilagoditev, v hrabrosti, v pretežni dinarijskih potezah, v nadarjenosti za oblikovanje, v naraščajočih strasteh in v prevladujočih sredozemskih rasnih potezah. Pokrajina vpliva ugodno na ocvanje teh posebnosti. To prebivalstvo se ni mešalo s potujočimi delavci, kakor je to primer v velikoprostorskih industrijskih področjih. Tujski promet je bil ljudstva ničel, kako se je treba prilagoditi in živeti. Vse področje je pa doživelo tudi svoje lastno zgodovino. Boji zoper Avare in Turke so ojačili bojevitost. Nemcu hkrati obdonske monarhije, skorajno je bil v manjšini z 1:4 napram tujim narodom, ni bilo potrebno naglašati te svoje nadrejenosti, ker je bila nekaj samo ob sebi umernega. Službeni jezik cesarske in kraljevske armade in vojne mornarice je bil v vseh delih države nemški. Ta država je bila tudi gospodarsko

neodvisna in samostojna. To je omogočalo dobro življenje brez prekomerne obremenitve z delom, kar je povsod uživane življenja kot plemensko opravičeno zahtevo ter dajalo sigurnost in jamsivo za notranjo izravnavo.

Pravi Bavarec je dinarijsko-nordijskega tipa. Pri tem je manje izražena sredozemska poteza. Zato je Bavarec bolj grob, neotesan, počasnejši in okoren, v kolikor ni razdražena njegova bojevitost. V vojni je Bavarec »bojovnik v bližini«. Njegova nadarjenost za oblikovanje je neznatna. Kljub temu on ni, kakor se večkrat trdi, duhovno zaostal. Kakor dokazuje po Bavariji izvedena kolonizacija prostranega prostora v Alpah, je zmožen političnih storitev, kakor se tudi ponaša z uspešnimi storitvami na znanstvenem področju. Franki so na področju Niederrheina pretežno vestfalski, ob Mittelrhein in ob gornjem področju Maina pa vzhodno-baltiške in vzhodne primeti.

PK-Kriegsbericht Grimm-Kastein (Sch)

Das erste Kampfziel ist erreicht
In schwingvollem Gegenstoß rangen die Grenadiere den Bolschewisten das schwerumkämpfte Dorf ab. Nun bringt ein Melder den neuen Befehl vom Bataillon: »Die Obstplantage ist zu nehmen.«

Ta rod je gibčen, zgovorljiv ter nepreračunljiv. Ljudje se radi pripravijo, toda samo z besedami. Njihovo veselje se zliva večkrat v robalost. Temperamenta so sunkovitega ali vetrovnega. Za ustanavljanja državnih oblik so se izkazali manj sposobni.

Igralna vrsta Frankom so Rheinländerji. Tudi, da so ti Avstrijcem najbolj sorodni, nikakor ne drži. Odlikujejo se pa po svoji poslovni dalekovidnosti.

Švabsko-alemansko plemo je nordijske-sredozemsko-vzhodne mešanice. Aleman je težkokrven, toda bogat po čustvih. Mnogokrat se ga smatra za neodkritega, izgleda pa, da je to odvisno od dejstva, ker si vsako stvar še enkrat premisli. On je redkobeseden, se ne prilagodeva in nosi večkrat zaščitno krinko. Aleman je poučen človek. Mešanico resnosti in šale ne mara. Alzačan ima navado, da kaže svojo kljubovalnost, kar bo izrazil njegove zgodovinske usode.

Rasna pripadnost nemškega sudetskega plemena ni enotna. V stalnem boju z najinteligentnejšim slovanskim narodom je ta rasa razvila široko plast izobražencev, ki so se v največjem delu odselili v pokrajine nemškega dela Avstrije.

Saksonsko-thüringensko plemo je nordijsko-vzhodno-baltiškega in vzhodnega rasnega tipa. Odlikuje se po nadarjenosti za razumna ustvarjanje. Njegovi pripadniki so sprejemljivi in dostopni za umetnost, niso pa na tem področju ustvarjalci. Nepriznani treznosti stoji nasproti večkrat živahno telesno poželjenje. Dobro razvita je vzgojna poteza, ki ima veselje do otrok.

Rasno najbolj enoten rod je nordijsko-vestfalskih Saksoncev, ki jih poznamo pod imenom Niedersachsen ali Spodnji oziroma Nižji Saksonci. Drža tega ljudstva je močna in jasna, njegovoilstvo pa tiho in molčeča. Vtis, ki ga delajo ti ljudje, vpliva spoštljivo, tudi če ne vedno priključljivo. Ta rod je trezen, skoraj brez veselja in večinoma neglasben.

V Prusiji živi plemo, ki ni nastalo toliko iz trde rasne mešanice — v njem so pomešani nižje-saksonski elementi z baltičsko-slovanskimi —, kakor iz zgodovinskega izoblikovanja potom močnih centralnih vlad. Ta rasa kaže poleg starosaksonsko-markijske ali brandenburške trpkosti in strogosti tudi riskiranje brez premišljevanja in brigiranja, nagnenja za ošabnost, ako ima posest, ter gotov materijalizem v uživanju jedi in pijače, kot podrejenec pa pokorščino, to so drže slovanskega izvora.

Tako je nemški narod, mlad narod, ki nastaja. Rasno, pokrajinsko in zgodovinsko pridržane posebnosti plemen so še razločno vidne.

Širite Štajerskega Gospodarja!

Kislo zelje

Nemški narod konzumira med vsemi vrstami sočivja največ kislega zelja. Ravno kar se tovarne kislega zelja s polno paro na dela, da zadovoljijo in ugodilo odredbi vodstva vrtnega gospodarstva, ki tak, da se tudi letos do kraja koledarskega leta pripravi toliko kislega zelja, da bo v to svrhu pripravljena razpoložljiva posoda napolnjena. Zelja sicer letos ni toliko, kakor ga je bilo lani; vložilo se ga bo pa kaj več, toliko, da bo lahke vsaka nemška družina, vsak nemški vojak in vsak, ki je navezan na gostilniško hrano, v zimskem času užival svoje priljubljeno kislo zelje.

Od leta 1939 so nemški kmetovalci in vrtnarji znatno povečali njive zelja. In če je bil letos pridelek razmeroma manjši od lanskega, smo zato spravili zeljnate glave iz najmanj trikrat tako velikih njivskih in vrtnih ploskev kakor leta 1939.

Odkar poznamo industrijsko pripravljanje kislega zelja, se je njegova kakovost znatno dvignila. Vojaška potrošnja konzerviranega suhega in svežega sočivja ter potrošnja vseh vrst sočivja civilnega prebivalstva ne dosežeta potrošnje kislega zelja. Najboljše kislo zelje se shranjuje v konzervnih škatljah ter zavzema v nemškem prehranjevalnem gospodarstvu prav odlično mesto. V mirnem času so posebno prebivalci mest kislo zelje smatrali za eno svojih najboljših delikates in to seveda tudi drži. Na žalost se trenutno radi vojne civilnemu prebivalstvu ne more prodajati zelja v konzervnih škatljah, temveč samo v sodih in odprtih iz sodov.

Od kislega zelja se pridobiva in prodaja tudi

njegov sok, kar pa pri nas v Nemčiji ni tako močno razširjeno in vdomačeno, kakor je n. pr. v Zedinjenih državah Severne Amerike. Amerikanci namreč prav radi uživajo sok kislega zelja, pripravljenega kot omaka, na več načinov.

Zanesljivi podatki o vlaganju in potrošnji kislega zelja radi domačega in gostilniškega vlaganja, kjer manjka točna kontrola, žal nimamo. Tovarne kislega zelja mnogokje povežejo vlaganje zelja tudi z vlaganjem kislih kumar. Pri bližnje ocene količin pridelka zelja se lahko dobijo v okviru celotnega nemškega pridelka sočivja. Malo pred vojno je pridelok nemškega sočivja niha med 3,2 in 4,2 milijonov ton. Od tega je bilo več kakor četrtno zelja, ki ga je 90 odst. zrastle na njivah, ostalih 10 odst. pa v malih vrtovih. Od tega se je v mirnem času izkoristilo kakor tretjina na industrijski način. Pri tem je upoštevati, da je pri vlaganju zelja veliko odpadkov. Če se primerja število pred vojno v industriji za predelavo sedja in sočivja predelanih 100 do 150 tisoč ton sočivja za konzervne škatle, s številom kakih 300 tisoč ton predelanega kislega zelja, je jasno vidna važnost kislega zelja kot prehranjevalnega sredstva v industrijskem načinu vlaganja.

Kakor znano, se iz 2 kg zeljnatih glav pridobi 1 kg kislega zelja. Pravijo, da se lahko računa letno vsaj 3 do 4 kg kislega zelja na osebo. Odkar smo v vojni, je k civilni potrošnji ogromno narasla še potreba oborožene sile, delovnih in podobnih taborišč. Preokirba civilnega prebivalstva industrijskim potom se bo letos držala približno na isti višini, kakor je bila pred vojno. Na drugi strani so si pa razen podeželskih družin tudi mestne družine v manjših mestih, ki še

imajo kolikor toliko stikov s kmetijstvom in vrtnarstvom, začele v veliko večjem obsegu in številu doma pripravljati in vlagati kislo zelje za lastno potrebo.

Industrija kislega zelja je sezonskega značaja. Glavna kampanja se navadno začne koncem septembra ter doseže svoj višek oktobra in novembra. Proti kraju decembra je zelje večinoma že vloženo. V nekaterih krajih severozahodnega in severnega dela Nemčije konzervirajo zelje tudi v nasipnicah. Za ta način ohranjanja zelja v glavah je potrebna posebna spretnost in izkušnje. Iz teh področij lahko dobijo tovarne kislega zelja tudi še v poznejših zimskih mesecih v manjših količinah sveže ohranjeno zelje v glavah.

Širom Nemčije obstoja trenutno 1700 tovarn kislega zelja, vključno malih obratov, ki imajo obrtni značaj. V mnogih izdelovalnicah je pripravljanje kislega zelja združeno in povezano s istočasnim vlaganjem in konzerviranjem drugega sočivja, kakor kumare in sorodnih pridelkov. Vsa ta industrija stoji večinoma v bližini velikih mest, ki predstavljajo ogromno število potrošnikov, kar prodajanje kislega zelja ne obremenjuje preveč s prevoznimi stroški. Naše največje in vodilne tovarne kislega zelja so v mestu Neuß am Niederrhein, kjer vložijo skoraj petino vsega industrijsko vložene kislega zelja, ki se ga razširja širom prostrane Velike Nemčije.

V zadnjem času se tudi polkonzervirano kislo zelje predela v konzerve, ker se ga na ta način ohrani prav dolgo časa v užitnem stanju. To zelje igra danes za oboroženo silo veliko prehranjevalno vlogo. Veliko važnost se pri tem polaga na zavoj, če gredo take konzerve v klimatično kočljiva področja.

Unerschütterlich steht der deutsche Grenadier

Im mörderischen Trommelfeuer der
Artillerie und im Bombardement
der Schlachtfieger

Kriegsbericht Hans Volkhardt.

PK. In der Morgenfrühe eines sonnigen Spätherbstes wurde das Erwartete zur Gewißheit: der Feind griff an. In einem mehrstündigen höllischen Trommelfeuer zahlreicher Batterien sprühten Stahl und Eisen über den Kampfabschnitt eines Grenadier Regiments. Bis weit ins Hinterland gurgelten schwere Granaten, der Boden zerbrach in Trichter, aus den Ironischen Dörfern quollen hohe Rauchsäulen, die wie Riesenpinien in den morgenroten östlichen Himmel stiegen. Um die Stellungen unserer Feldhaubitzen wirbelte der Ackerboden auf, glühende Eisensplinter pfliffen und surrten, dunkler Pulverquall steilte aus den Trichtern empor und wob ätzende Schleier über den Feldern. Die Grenadiere preßten sich in den bebenden Boden, im Feuerlofen der Schlacht glühte ihr ganzes Wesen in dem einzigen fanatischen Willen, durchzustehen und jede Verzögerung des Herzens zu bannen. Als das Feuer ein wenig nachließ, kamen die sowjetischen Schlachtfieger. Da wurde auch der Himmel zum todsprühenden Raum, durch den die Bomben heulten die Bordkanonen knatterten und die Geschosse aus Flakgeschützen aller Kaliber schwirrten. Mit rotzüngelndem Brand schoß in jähher Kurve mancher Feindbomber herab. Da war einer, der bohrte sich mit Motoren, Bomben und Besatzung inmitten einer Flakstellung tief in den Ackerboden, daß nur noch die Flügeltümmer und der hintere Teil des Rumpfes herausragten.

Sowjetische Truppen verbluten

Die Wälder sind seltener geworden. Nur hier und dort sind sie wie Inseln im Lande, das sich in kahlen flachen Erhebungen und sanften Talmulden in den Horizont weitet. Vor der Ortschaft Tr., die im Trommelfeuer zusammengeschossen wurde und in schwelenden Trümmern und bläulichen Rauchscheiden ihre einstige Existenz bekundete, sammelten sich in einer solchen Mulde Teile des Bataillons, in dessen Kampfabschnitt der Feind mit zahlenmäßig weit überlegenen Massen eingebrochen war. Die Sowjets hatten hier eine Division angesetzt, deren erste angreifende Teile schwere blutige Verluste hatten. Zu neuen Kampfgruppen umgeformt, gingen die Bataillonsteile in einer Mulde südlich des Ortes Tr. vor. Zur Sicherung der Grenadiere schoben sich einige Sturmgeschütze auf die Anhöhen. Die Sowjets bemerkten die Bewegung und antworteten mit heftigem Feuer. Granaten aller Kaliber schwirrten heran, überall brach die Erde in dunklen Fontänen auf, Helle und dunkle Explosionen betäubten die Ohren, rasend hackten die Granaten einer Schnellfeuerkanone und günstig im Gelände stehender Feindpanzer in die Mulde. Die Abschüsse unserer Sturmgeschütze mischten sich hinein. Die Grenadiere warfen sich in die Erdlöcher und Trichter. Wieder einmal lag der schwerste Teil des Kampfes auf ihnen und riß an ihren Nerven. Aber sie zerlitten nicht. Einige T-34-Panzer, die durchzubrechen versuchten, blieben im wirbelnden Rauch der Treffer bewegungslos liegen. Eine Werferbatterie jagte ihre Salven in steiler Bahn in neu erkannte Feindbereitstellungen. Die Detonationen der Aufschläge polterten donnernd in den Lärm der Haubitzen und Kanonen.

Die Stukas kommen

Während Reservetruppen nachgezogen wurden, dröhnten die Motore von Kampf- und Sturzkampfflugzeugen über uns. Die Welle der Freude sprang von Trichter zu Trichter. Die Gesichter hoben sich lauschend und entspannt gegen den Himmel. Nun prasselten die Bomben in den Feind, der Boden echote in dumpfen Schwingungen. Immer wieder kreisten die großen Maschinen heran und legten ihr Bordwaffenfeuer in die feindlichen MG-Nester und Truppenbereitstellungen.

Als das Tageslicht erlosch, schlugen die Leuchtgeschosse einiger Feindpanzer strahlende Brücken über die Mulden, prallten an den sanften Kuppen ab und schwangen erlöschend in das uferlose Dunkel der Nacht.

Auch am nächsten Morgen, kaum daß das Mondlicht verblaßt war, setzten Sturzkampf-

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Hohe Schule für Fahrer
der Sturmgeschütze

In einem Lehrgang wird der Fahrerwuchs gründlich geschult. Die Fahrtechnik als genügt nicht. Der Mann an Steuer der Sturmgeschütze muß sich auskennen. Von eurer Aufmerksamkeit und Wendigkeit hängt der Erfolg der Geschütze ab! so sagt es Ende der Übung der Fahrer zu den jungen Mann.

Ankunft deutsche Austauschgefangener
in Spanien

Im Zuge des Austauschschwerpunktes Kriegsgefangener zwischen Deutschland und England.

Scherl-Bildendienst.

PK-Kriegsbericht Jansen (Sch)
Heerführer bei der Frontbesichtigung
Der Oberbefehlshaber einer Heeresgruppe, Generalfeldmarschall v. Manstein (rechts) bei einer Frontbesichtigung. Links General Hauff.

Das Niemandsland
Von Einschlüssen durchfurcht, liegt zwischen den Gräben das Niemandsland im ungesicherten Schein der Leuchtraketen.
PK-Kriegsbericht Hermann (Sch)

Der Reichsführer-SS bei den estnischen SS-Freiwilligen
Der Reichsführer-SS Heinrich Himmler besichtigte im Osten Einheiten der estnischen SS-Freiwilligen-Brigade. Ein Soldat in seinem Panzerdeckungsloch erstattet Meldung.
SS-PK-Kriegsber. Hofstetter (Alt-Sch)

Neue Aufnahme in Duce
Benito Mussolini während eines Ministerrates der Republik faschistischen Regierung.

(Alt. Scherl)

Kulturschänder über dem Kölner Dom

Die Bomben der Terrorflieger haben bei dem Angriff auf Köln am 3. November erneut den Dom schwer getroffen. U. a. wurden, wie unser Bild zeigt, unersetzliche Skulpturen zertrümmert — PK-Kriegsberichter Viemetti

Nachschub für die große Schlacht im Osten

riesige, unabsehbare Nachschubkolonnen ziehen sich durch das hügelige Gelände nach vorne. Die kämpfenden Truppe nach. In Zweier-, oft Dreierreihen nebeneinander jagen sie dahin um die Front mit Munition und Verpflegung zu versorgen.

PK-Kriegsbericht Zeymer (Sch)

ger zum Angriff auf die Feindstellungen an. Wieder rührten die Wurfgranaten der Werfer ihren unheimlichen monotonen Gesang. Im Hintergelände tummelten sich feindliche Jäger mit unseren Jagdmaschinen herum. Im tollen Wirbel von Kurven, Kreisen und Stürzen heizten die Maschinen durch den Luftraum. Eine schwere Flakbatterie inmitten dürrigen Strauchwerkes auf einer Bodenwelle setzte ihre Granaten auf einer hochfliegenden Feindbomber, und fast jedesmal wuchs an einer der Maschinen ein Feuerball auf. Mit brennendem Motor klippte sie in weitem Bogen in die Tiefe. Die Artillerie setzte ein Fauchend zogen die schweren Granaten ihre Bahn. Der Feind antwortete mit Kanonen, Mörsern und Granatwerfern, die Luft war durchsetzt von Stahl und Eisen und schrie und wimmerte im Gedröhn der berstenden Geschosse. Ein paar MG ratterten in kurzen unruhigen Stößen.

Die Grenadiere, die sich in der Nacht eingegraben hatten, gewannen am nächsten Tag die Bodenerhebung ostwärts der Ortschaft Tr., die eine günstigere Kampfstellung ergab, als die alte HKL. Die Sowjets versuchten auch jetzt wieder ihre etwa zwei Kilometer breite Einbruchsstelle in die Tiefe einzuweiten. Unter neuem gewaltigem Aufwand vorbereitender Feuerchläge griffen sie wiederholt an, verbluteten aber in den Feuergegarben unserer MG, im Bombenhagel der Stukas und Kampfflugzeuge und unter den Granaten der Feldhaubitzen und Kanonen Feindpanzer, die durchgebrochen waren und wild im Gelände kurven, blieben im Feuer der Pak- und Sturmgeschütze, oder von Nahkampfmitteln vernichtet als rauchende Wracks liegen.

Nach fünf Tagen Großkampf

Tag für Tag und Nacht für Nacht tobte die Schlacht. Die Division, die nach den heftigen Absetzungskämpfen nur wenige Tage Kampfruhe gehabt hatte, stand hier von einem aussichtslos erscheinenden Anruf ihrer Bewährung. Doch gelang es ihr, alle Bestrebungen des Gegners, den Durchbruch in Stoßrichtung gegen O. zu erzwingen zu schanden zu machen. Nur geringe Reservetruppen und zugeteilte Waffen standen ihr zur Verfügung. Sie setzten ihren Glauben und das Vertrauen in ihre Bataillone, daß sie in diesem fürchterlichen Ringen mit einem sich ins Riesenhafte erhebenden Koloß bestehen würden. Und sie wurden nicht enttäuscht, wenn auch der Gegner in Tagen und Nächten mit infernalischem Trommelfeuer die deutschen Kampfstellungen zudeckte, wenn ihm vorübergehende Einbrüche südlich L. und bei P., gelangen, wenn im Kampf und bei Bereitstellungen an hundert Panzer auftraten und die feindliche Luftwaffe mit Bombenwürfen in die Kämpfe eingriff, so stand doch nach diesen Tagen kein positives Zeichen vor dem Resultat. Für einen geringen Geländegewinn, der an der breitesten Stelle nur eineinhalb Kilometer beträgt, opferte er gewaltige Menschenmassen, fast alle seine in diesem Raum eingesetzten Panzer und erlitt empfindliche Verluste in seiner Luftwaffe. Mehr als 500 Sowjets gerieten in Gefangenschaft. In ihren Aussagen bestätigte sich, was man schon wußte: daß der Division die gewaltige Überzahl von zwei Feindarmeen mit ihren gesamten Kampf- und Reserventruppen gegenüberstand. Das bedeutet eine zwölffache Übermacht an infanteristischen Kräften und Waffen. Worte sind zu dünn, das Heldentum aus diesen Tagen und Nächten des gewaltigen Kampfes zu umreißen.

Sturmllak bei Newel

Von Kriegsbericht Paul Hanfland

PK Siebenmal griffen an diesem Tage sowjetische Schlachtfieger und Jäger mit Bomben und Bordwaffen die Stellungen der Batterie an. Das vernichtende Feuer unserer 2 cm Geschütze nahm sie jedesmal in Empfang. Sechs Schlachtfieger stürzten mit schwarzen Rauchfahnen in den Sumpf. Dann brach die Nacht herein. Langsam ebbt das Brausen und Donnern des Artilleriekampfes ab, löst sich auf in das Tacken einzelner MGs, das Krachen von Granatwerfern. Wieder gilt die erste Sorge der Männer den Geschützen. Rohre werden gewechselt, Magazine neu gefüllt, dann erst können sie an sich denken, können ein kleines Erdloch aufwerfen, in dessen Schutz sie vielleicht einige Stunden der Nacht ruhen können. Vielleicht! Seit Wochen kennen wir keine festen Stellungen mehr.

Immer dort, wo es brennt

»Wir müssen immer dort sein, wo es brennt«, meint Hauptmann B., Kommandeur dieser leichten Flakabteilung. Er selbst ist die Verkörperung dieses seines Grundsatzes. Vor wenigen Tagen hat er die Abteilung übernommen in Vertreten für Oberleutnant H., der »endlich mal mit Urlaub an der Reihe war«, wie seine Männer sagen. In tausend Windungen zwischen Seen und Sümpfen, undurchdringlichen Wäldern und verfallenen Dörfern südwestlich von Newel ziehen sich die deutschen Verteidigungslinien. Wie Ebbe und Flut brandet der Ansturm der Sowjets gegen unsere Stellungen. Der wendige und elastische Einsatz der Flakabteilung, die Selbstfahrlafetten ermöglichen den schnellsten Einsatz an den Punkten, an denen der an Panzern und Infanteriekräften überlegene Gegner durchzubrechen versucht. Dutzende Male haben die Flakbatterien dieser Abteilung in den letzten Wochen den Ansturm der Bolschewiken blutig abgewiesen. Es begann bei L. Die Bolschewiken versuchten im Morgengrauen aus der Seenge heraus über eine Bahnlinie bis zur Versorgungsstraße vorzustoßen. Der dünne Verteidigungsriegel unserer Grenadiere konnte den Ansturm der Sowjets nicht mehr standhalten. Da griffen unsere Flakgeschütze in den Erdkampf ein, und nach wenigen Stunden waren unsere Grenadiere zum Gegenstoß angesezt, wurde die Einbruchsstelle abgeriegelt und die Bolschewiken zusammengeschlagen. 180 gefallene Sowjets lagen vor einem einzigen Geschütz.

Vereitelter Einbruchversuch

Wenige Tage später versuchten die Bolschewiken südwestlich von Newel in unsere Linien einzubrechen. Rechtzeitig hat Hauptmann B. an den entscheidenden Punkten seine Batterie in Stellung bringen können. Immer wieder rennen die Sowjets in das Feuer der Flakgeschütze, und dann liegen die gelbbraunen Gestalten ungezählter Bolschewiken zwischen ihren brennenden Panzerwagen. Dann kommt die Nacht, in der Hauptmann B. den Befehl über eine Kampfgruppe übernimmt. Die Sowjets sind im Schutz dichten Nebels an mehreren Punkten bis an die Rollbahn vorgedrungen. Das Dorf W. ist von ihnen besetzt. Da stellt unser Kommandeur in schnellem Entschluß eine Kampfgruppe zusammen mit drei Tigerpanzern, zwei 2 cm-Geschützen auf Selbstfahrlafette, einigen Pionieren und 20 Flakartilleristen, die sich freiwillig gemeldet haben. Hauptmann B. führt selbst diesen Stoßtrupp. In einem 1½ stündigen Feuergefecht wird das Dorf ausgeräuchert, sowjetische Panzer-, Pak- und Panzerbüchsenstellungen zusammengeschlagen. Als der Richtkanonier des ersten Geschützes durch Granatsplitter verwundet wird, springt unser Kommandeur selbst in den Richtsitz. Ein Splitter verwundet ihn am Kopf. Trotzdem feuert er weiter. Erst als der Auftrag erfüllt ist, gibt er den Befehl: »Langsam vom Feind lösen!«

Im Gegenstoß zurückgeworfen

Im Morgengrauen des gleichen Tages stehen wir bereits wieder in heftigen Abwehrkämpfen. Ein größerer Verband sowjetischer Schlachtflieger greift die Ortschaft an. In Tiefflügen versuchen die gepanzerten Flugzeuge nachdem sie ihre Bomben größtenteils auf freies Feld abgeladen haben, unser Flakfeuer zu unterfliegen. Aber auch darin haben die Männer dieser Abteilung reiche Erfahrung. Ihre Panzergranaten zerreißen den stählernen Leib der Schlachtflieger, von denen wieder mehrere mit schwarzer Rauchfahne drüben im Sumpfwald aufschlagen. Dann stehen für Minuten dunkle Qualmwolken über den Baumspitzen. Wir haben keine Zeit, länger darauf zu achten. Immer stärker schwillt das Brausen und Donnern der Vernichtung an. Die Sowjets wollen unter allen Umständen hier einen Durchbruch erzwingen. Der deutsche Abwehrherring aber hält stand. An den wenigen Punkten dieses Kampfgebietes südwestlich von Newel, wo es den Bolschewiken im Schutz des unübersichtlichen Geländes gelungen war durchzubrechen, wurden sie im Gegenstoß zurückgeworfen.

Diese leichte Flakabteilung, deren Männer in der Hauptsache aus Ostmännern besteht, hat großen Anteil an diesen Erfolgen.

UMNI KMETOVALEC

Zimsko krmljenje domačih živali

V zadnjih dneh je sneg že ponovno pobelil naše hribe in doline. Čeprav je zemlja še topla, kar se pozna po še zelenem listju na mnogih drevesih, ki kar noče odpasti, vendar smo s pašo in svežim krmljenjem živine za letoš v glavnem že pri koncu in bo treba načeti naše zaloge zimске krme.

Ob tej priliki podajamo našim kmečkim gospodarjem nekaj važnih nasvetov in navodil, na podlagi katerih naj bi svoje gospodarstvo z živalako krmo preko zime uredili.

Seno od trav, dobro, na kupu stlačeno	tehta 60 do 80 kg m ³
seno od trav, slabo, na kupu stlačeno	tehta 45 do 60 kg m ³
deteljno seno in lucerna, stlačeno	tahta 70 do 90 kg m ³
slama ozimnih žit, stlačena	tehta 50 do 60 kg m ³
ovsena slama, stlačena	tehta 40 do 60 kg m ³
krmska pesa in repa, na kup nametana	tehta 650 do 750 kg m ³
krmski krompir, na kup nametan	tehta 600 do 725 kg m ³
ensilirana krma, v silosu stlačena	tehta 600 do 750 kg m ³

Na podlagi navedenih podatkov bomo lahko izračunali naše zaloge posameznih krmil. Za izračunanje količine obstoječih zalog sena, bomo izmerili najprej prostornino skednjav. Kdor je pozablil, kako se taka prostornina izračuna, mu pokličemo v spomin: Treba je med seboj pomnožiti dolžino s širino, merjeno v metrih. Dobljeni zmožek predstavlja talno površino prostora v kvadratnih metrih. Da pa dobimo prostornino, moramo pomnožiti izmero talne površine še z višino skednja, v metrih zopet seveda, in dobljeni zmožek predstavlja prostornino skednja, izraženo v kubičnih metrih (m³). Toda na nekaj moramo posebej opozoriti. Na ta način lahko računamo samo skednje v vodoravno streho! Podstrešne shrambe krme, kot so to n. pr. pri naših kozolcih-dvojnikih, ki imajo obliko trikotja, pa izračunamo glede na prostornino tako, da sicer tudi množimo med seboj njih dolžino in širino in dobljeno talno površino z višino — toda pozabiti ne smemo v takih primerih, da moramo ob dobljene prostornine eno polovico odšteti, ker bi sicer naračunali za polovico preveč krme, kar bi bilo lahko usodopojno! Enako moramo pri skednjah, kjer je spodnji prostor združen s podstrešnim, izračunati posebej prostornino spodnjega prostora do višine strehe, in spet posebej prostornino podstrešnega prostora.

Kako pa postopamo pri izračunanju količine pese, repe, krompirja, in okopavin sploh? Te so navadno nasute prosto na kupu, ali pa ob kaki steni. Zapomnimo si: Če so okopavine nasute prosto na kupu, določimo njih količino v kubičnih metrih tako, da izmerimo ob tleh dolžino in širino kupa, jo pomnožimo med seboj in dobljeno število v metrih pomnožimo še z višino kupa v sredini, torej na najvišjem mestu, — seveda določimo tudi višino v metrih. Končno pa zmožek, ki smo ga na ta način dobili, razdelimo s številom 3. Na ta način predstavlja dobljena tretjina količina okopavin na kupu, izraženo v kubičnih metrih. Seveda, če so pa okopavine nasute za steno, bomo računali drugače: Najprej spet pomnožimo dolžino in širino kupa ob tleh med seboj, nato pa zmožek pomnožili z višino kupa ob steni, torej na najvišjem mestu. Dobljeno število pa bomo v tem primeru delili s številom 2, da dobimo količino okopavin, izraženo v kubičnih metrih. Na isti način bomo računali tudi količino okopavin, ki so shranjene v podstropnicah.

Ensilirana krma je navadno spravljena v okrogli silozni jamah in stolpih. Kdo silo-stolp ali jamo že ima, je skoraj gotovo napreden, umen gospodar, ki vé, kako je treba izračunati njega prostornino: Pomnožiti polovico njegovega premera, izražene v metrih, s številom 3.14, nato pa tako dobljeno površino še z višino, od tal silosa do mesta, do koder je napolnjen. Dobljeno število izraža v kubičnih metrih količino v silosu shranjeno krme.

2. Izračunajmo, koliko krme bomo potrebovali za prehrano ene ali druge domače živali.

Ko smo na podlagi predstojenih navodil izračunali, koliko kilogramov imamo vsega skupaj na zalogi sena, detelje, okopavin itd., moramo izračunati še, koliko krme potrebujemo za čez zimo za vsako izmed naših domačih živali posebej. Kako to izračunamo?

Star kmečki pregovor pravi, da zima sedem

Predvsem:

1. Izračunajmo, s kolikšnimi zalogami krme razpolagamo!

To ne bo težko, če nam je znano, koliko tehta en kubični meter posameznih krmil. Za one, ki nimajo kmetijskih strokovnih knjig in koledarčkov, kjer so te teže povsod navedene, podajamo tešene kubičnega metra najvažnejših krmil:

mesecev trpi. Ker pa ima mesec povprečno 30 dni, bi dalo sedem mesecev skupno 210 dni. Navadno pa vzamemo kot podlago za izračunanje potrebne zimске krme, okroglo število 200 dni.

Da lahko izračunamo potrebno količino krme za vseh 200 dni, moramo najprej izračunati potrebno dnevno krmo za vsako posamežno žival v hlavu. Ta količina pa je seveda zelo različna: drugačna za konje, drugačna za goved, drugačna za evinje; odrasle živali spet potrebujejo druge količine in drugačno sestavo krme, kakor pa mlade; in spet bomo molzne krave drugače krmlili, kot pa delovne vole ali pa živino, ki je redimo za zakol. Tudi vpliva na potrebno količino posameznih krmil pri sestavi dnevnega krmnekega obroka količina obstoječih zalog pri posameznih vrstah krmil, kakor tudi možnost nakupa močnih krmil. Praktično vzeto, se to pravi: Če smo z računanjem došli, da imamo vsega skupaj na zalogi 10 tisoč kilogramov sena in 20 tisoč kilogramov okopavin, bomo morali tudi dnevne obroke živinske krme temu primerno določiti, torej najprej v razmerju na deset kilogramov sena dva deset kilogramov pese. Če smo pa prideli na primer trideset tisoč kilogramov sena in samo deset tisoč kilogramov okopavin, bomo iste vstavili samo molznim kravam v dnevni krmni obrok, in še tem v manjši količini, ostalo živino po bomo krmlili samo s senom in slamo.

Kakor rečeno, je skupna količina, kakor tudi sestava dnevnega krmnekega obroka pri posameznih živalih različna, vendar pa mora v vsakem primeru vsebovati vsaj najmanjše množine posameznih hranilnih snovi, ki so za prehrano dotične živali potrebne. Te hranilne snovi so: beljakovine, škrob, toliča.

Lansko leto smo v našem listu objavili dva obširni razpravi o sestavi in krmni vrednosti posameznih krmil (št. 20, z dne 16. maja 1942) ter o izračunavanju potrebnih količin dnevne krme za raznovrstne živali (št. 21, z dne 23. maja 1942). Tedaj smo svetovali tudi vsem našim čitateljem, naj dotične razprave in razpredelnice dobro shranijo, ker jim bodo vsako leto prav prišle. Kdor je ubogal, mu bo letos lahko izračunati dnevno krmo za vsako posamežno žival, tako, da bo vsebovala posameznih hranilnih snovi dovolj in v pravem sorazmerju.

Ponavljati danes ne moremo vsega, kar je bilo v onih sestavih povedanega, le najvažnejša krmna pravila naj ponovimo:

1. Osnovno krmljenje vsake živali tvori takozvana »vzdržna krma«, to je ona množina posameznih redilnih snovi, ki je potrebna, da ostane žival pri življenju, ne da bi hujšala in ne da bi dajala kak užitek (mleko, delo, mladice). Pri govedu in pri konjih je in bo vedno ostala ta osnovna krma travno seno. In sicer računamo pri govedu kot vzdržno krmo povprečno po osem kilogramov dobrega travniškega sena na glavo in dan. Pri konjih lahko računamo manjše količine sena kot vzdržni krmil, vendar moramo v tem primeru računati večje množine ovs in slame.

2. V kolikor dnevni obrok krme presega vzdržno krmo, ga živali izrabijo: bodisi za delo, bodisi za rast, bodisi — breje živali — za rast mladice, bodisi za tvorbo mleka. Iz tega še tudi sledi, da moramo živalim dajati tem več in tem boljše krme, čimveč zahtevamo od nje dela, ali pa mleka, in čimbolj želimo pospešiti rast pri

**STROGA ZATEMNITEV
TUDI NA DEŽELI!**

mladih živalih. Zelo obilno krmjenje, ali pa krmjenje s krmili, ki vsebujejo obilo tolšče, pa povzroča, da se začne živali debeliti.

3. Da lahko prebavila domačih živali v redu prebavijo hrano, ni dovolj, da vsebuje ista dovolj vseh posameznih redilnih snovi, marveč mora krmna zadrževati v želodcu tudi dovolj prostora, tako, da je želodec poln in povzroči pri živali občutek sitosti. Čim več torej krmimo takorvnih močnih krmil, tem več moramo polagati živalim tudi slame, ki je važna predvsem kot konjska krmna, ne zaradi svoje redilne vrednosti, katere skoraj nima, temveč kot zasitna krmna, če krmimo mnogo močnih krmil: ovsu itd.

Kljub vsej naši dosedanjí razlagi pa bo gotovo še vedno precej kmečkih gospodarjev, ki si ne bodo znali sami izračunati niti dnevnega obroka krmne za posamezno živali, niti ne celotne potrebne množine krmne za celotno krmiljenje ene živali. Tem bomo dali na razpolago sledeče povprečne količine:

Kot dnevni krmni obrok lahko računamo:
za dobro mlečno kravo: 15 kg sena, 20 kg pese in 2 kg močnih krmil;
za brejo kravo, ki več ne molze: 15 kg sena, 10 kg pese ali repe;
za mlade goveje živali računamo povprečno 10 kilogramov sena, 10 kg slame;
iznad enega leta:
za teleta do 1 leta 10 kg otave in 3 kg otrobov;
za delovnega vola: 10 kg sena, 10 kg detelje, 10 kg slame;
za delovnega konja: 10 kg sena, 10 kg detelje ali 4 kg ovsu in 6 kg slame.

(Kar se tiče krmiljenja svinj, moramo vedeti, da potrebujejo tako plemenske, kakor tudi za zakol namenjene svinje večje količine redilnih snovi, kakor pa goveja živina, le zasitne hrane ne toliko. Ker pa bomo o reji svinj govorili prihodnjič, za danes izpustimo, kar bi bilo sicer o potrebnih dnevnih krmih svinj potrebno povedati.)

Ko smo izračunali bodisi s pomočjo razpredelnice potrebno dnevno krmno za vsako posamezno žival v naših hlevih, ali pa jo določili na podlagi zgoraj navedenih povprečnih množin, moramo dobljene količine pomnožiti z 200, da dobimo za celotno zimsko prehrano dotične živali potrebne količine posameznih vrst krmne. Tako n. pr. moramo za prehrano ene dobre molzne krave imeti na zalogi (po zgornjih podatkih) povprečno 3000 kg sena, kar odgovarja 38 kubičnim metrom prostora v sklednji; nadalje potrebujemo zanj 3-4 tisoč kilogramov pese ali drugih okopavin, kar odgovarja približno 5 do 6 kubičnim metrom pese na kupu; in končno rabimo za to kravo tudi še 400 kg močnih krmil.

Na enak način izračunamo potrebne množine krmne za vse naše domače živali ter tako dobljene skupne količine primerjamo s količinami, ki so nam na razpolago.

Mnogokrat se bo zgodilo, da bomo pri tem ugotovili, da naše zaloge krmne ne zadoščajo za prehrano vse živine, ki stoji trenutno v hlevih. Kaj v tem primeru storiti? Krmno dokupiti, je navadno nemogoče. Ostane edino le še eno:

2. Odstranimo takoj iz hleva vso odvisno živino!

Boljše je namreč, da prodamo takoj zdaj v jeseni nekaj živine in preostalo v redu krmimo preko zime, kakor pa, da nam zmanjka na epomlad krmne za vso živino, ali pa, da vso zimo s krmno pretirano varčujemo, tako da bomo imeli spomladi same okostnjake v hlevu, ki bodo potrebovali spet vse poletje, da si opomorejo.

Razumljivo je, da bomo odprodali v prvi vrsti pitano živino, od druge pa predvsem manjvredne živali, ne pa najboljših!

4. Krmimo pravilno!

Tudi o načelih pravilnega krmiljenja smo v našem listu že večkrat pisali! Zato bomo danes samo na kratko ponovili osnovna pravila pravilnega krmiljenja živine:

1. Krmno je treba živalim smotno porazdeljevati! To se pravi, da ne krmi prav, kdor daje najboljše seno konjem, kravam pa morda deteljo, oves in slamo. Oves in detelja dajeta živalim moč — to pa potrebuje konj in ne krava! Nasprotno je dobro seno in otava najboljše mlečne krmne, torej gre kravi in ne konju. Nadalje je nespametno, dajati mladim plemenskim telicam deteljo in močna krmila, ko niti ne delajo, niti ne molzejo, niti več živahno ne rastejo, ko so prekoračile leto dni starosti. Zato je zanje dobro s slamo pomešano seno samo, dokler niso breje. Če krmimo plemenske telice pozimi predobro,

se nam bodo odebelile, za plemo pa bodo nesposobne, ker se ne bodo hotela več ubrežiti.

2. Krmiti moramo vsako žival posebej! Če ima n. pr. ena krava 12 litrov mleka, druga pa le 5, je jasno, da bomo dajali več in boljše krmne prvi, kot pa drugi. In če je en konj skopljenec, drugi pa šrebeča kobila, je naravno, da potrebuje ta več in boljše krmne.

3. Krmiti moramo redno, vedno in ob istem času! Da red v prehrani ugodno vpliva, se lahko ugotovi že na ljudeh. Isto velja pač tudi za živo. Da-li krmimo dvakrat ali trikrat na dan, ni bistvene važnosti, vendar se navadno krmni delovne živali trikrat, ostale dvakrat dnevno. Med posameznimi obroki krmne počakamo toliko, da žival prej podano krmno do konca poje, da pa ne leže ali začne prebavljati, preden dobi naslednji obrok.

NSKK-Kriegsbericht Perner (Sch)

NSKK-Transportregiment beim Einsatz

In der großen jetzt tobenden Materialschlacht müssen ungeheure Mengen Artilleriemunition herangeschafft werden. Wo diese Munition nicht schon bereits in vorgeschobenen Lagern liegt, wird in Lastkraftwagen in die vorderen Stellungen gebracht. — Hier werden von NSKK-Männern schwere Brocken verladen.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

46. Stunde.

I. Bilden Sie nach dem Muster Sätze. (Beispiel: Dieses Zimmer gehört mir. Es ist mein Zimmer. Es ist das meine.)

Beispiele:

1. Diese Uhr gehört dir.
2. Dieses Messer gehört Karl.
3. Dieses Bild gehört Anna.
4. Dieses Klavier gehört den Kindern.
5. Diese Häuser gehören ihm.
6. Dieser Garten gehört uns.
7. Diese Pferde gehören euch.

II. Ersetzen Sie die Hauptwörter durch persönliche Fürwörter. (Beispiel: Die Bergrsteiger zeigen uns den Weg. — Sie zeigen ihn uns.)

1. Der Briefträger bringt uns die Post.
2. Meine Schwester schreibt ihnen einen Brief.
3. Ich habe Karl eine Geschichte erzählt.
4. Der Tischler hat die Möbel verkauft.
5. Der Fleischhauer hat mir (ein) 1 Kilo Fleisch verkauft.
6. Der Dienstmann bringt meinem Vater die Äpfel.
7. Der Diener hat seinem Herrn die Türe geöffnet.
8. Mein Bruder hat meiner Schwester ein Geschenk geschickt.

4. Krmno moramo dajati pravilno pripravljeno! Tako bomo dajali teletom dobro in fino, toda celo seno in otavo, enako seno tudi plemenskim živalim sploh ne bomo rezali, ker pri žetju celega boljše prežvekujejo. Pač pa bomo daljše seno zrezali mlečnim kravam, da ga lažje pomešamo z drugo krmno in da ga krave lahko prej pospravijo. Predvsem pa bomo krmno rezali na drobno za krmiljenje delovnih živali in za svinje. Da ne sme biti krmna plesniva, je jasno, in da ni dobro, konjem in goveji živini krmno pariti, smo tudi že večkrat opozorili.

5. Pazimo, da se krmna ne raznaša! Če so jesli pravilno pripravljene, živina itak ne more raztrošiti krmne iz njih. Paziti pa moramo, da se krmna ne raztroša niti pri pripravljanju in prenašanju!

6. Napajajmo po možnosti na prostem, vendar ne s premrzlo vodo! Pri napajanju na prostem se obenem živali izprehodijo in utrdijo. Vendar moramo paziti, da nenavajenih živali ne napajamo s premrzlo vodo! Hlevski napajalniki so dobri, če se živina kljub temu vsak dan spušča na prosto, če pa jih da gospodar napraviti zato, da lahko živina cele mesece v hlevu ostane, je slabo novotarijo napraviti!

7. Domačim živalim je treba vedno dajati tudi apna in soli! Živali rabijo apno in sol za tvorbo kosti. V slabem senu posebno pa še v okopavinah in umetnih krmilih je apna in soli premalo. Zato pomnimo: Čim več krmimo živini okopavin in umetnih krmil, tembolj potrebno je tudi, da ji redno podajamo klajno apno in sol. Najboljši so takozvani »kolači«, v katerih sta sol in apno že pomešana. Kjer teh ni dobiti, damo živini povprečno po žlico soli in žlico klajnega apna na dan. Pri teletih moramo paziti, da ne damo preveč soli, da ne dobe driske. Najbolje je, s slano vodo poškropiti živini jedi, s čimer pospešimo živini tek.

* Nove odredbe. Izšla je 32. številka lista Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark ter objavlja sledečih 9 točk: 1. Drugo službeno navodilo, zadevajoč postopanje v kazenskih zadevah pri sodiščih. 2. Odredbo o taborenju delavcev. 3. Okrožnico pooblaščenca za šolstvo o učnih prispevkih za naučni film. 4. Okrožnico pooblaščenca za šolstvo glede izposojanja filmov, diapozitivov in gramofonskih plošč v naučne svrhe. 5. Okrožnico letnega pooblaščenca kakor pod točko 4., zadevajoč nadaljnjo izobrazbo učiteljskega glavnih šol. 6. Okrožnico istega pooblaščenca o uvedbi čitanke na pomožnih šolah. 7. Okrožnico pooblaščenca za šolstvo v zadevi domačega tovarniškega pouka. 8. Okrožnico pooblaščenca za šolstvo, zadevajoč nemške jezikovno vadnico za ljudske šole. 9. Objavo o izgubi osebne izkaznice.

MALE VESTI

* Odlikovan Marburger. Führer je odlikoval Krieg-gerichtsrata Dr. Franz Brandstätter-ja z odlikovanjem Kriegsverdienstkreuz I. Klasse mit Schwertern.

* Odlikovani Spodnještajerci. Führer je odlikoval zaslužne spodnještajerske moše in žene z odlikovanjem Kriegsverdienstkreuz II. Klasse in Kriegsverdienstmedaille. Minulo soboto je Bundesführer Franz Steindl te vidne znake priznanja osebno izročil v Marburgu v kazinski dvorani. Bundesführer se je odlikovancem v imenu Gauleiterja in tudi v svojem imenu zahvalil za delovanje in uveljavljanje v obmejnem boju. V svojih nadaljnjih izvajanjih je naglasil, da odlikovanje ne predstavlja samo zahvalo, temveč hkrati obvezo za še večje storitve. Počastitev Führerja je tvorila zaključek slavnosti.

* Nova odlikovanja spodnještajerskih junakov. Odkar se spodnještajerski fantje in moške nahaajo kot vojaki na raznih frontah, raste število tistih, ki se v bojih z našimi sovražniki posebno hrabro vedejo, iz dneva v dan. Bralcem »Stajerskega Gospodarja« je treba samo pogledati v stolpec »Male vesti« in že vidijo na dobro vidnem mestu poročilo, da so se v zadnjem času zopet postavili Spodnještajerci. Tedensko lahko poročamo o podetivih odlikovanj našim rojakom, ki so vredni sinovi svojih, v svetovni vojni ravno tako izkazanih junaških očetov in prednikov. Ravnokar je prišla vest, da so dobili za hrabrost odlikovanja Eisernes Kreuz II. Klasse sledeči Spodnještajerci: Iz Ortsgruppe Strahleck: Gefreiter Johann Kotzbeck iz Sauerberg-a 91; nadalje Gefreiter Karl Repatetz in Gefreiter Ernst Lorber. Iz Ortsgruppe Thomasberg: Gefreiter Felix Nedelko. Iz Ortsgruppe Friedau: Gefreiter Anton Trstenjak, doma iz Ruprechtsdorf-a. Ortsgruppe Lichtenegg je dobila priznanje junaštva v vojaku Andreas Horwath-u iz Strangendorf-a in v vojaku Friedrich Kosek-u iz Kosmünzen-a. Vse Ortsgruppe se nahajajo v Kreis-u Pottau.

* Zadnja pot. Ortsgruppenführer v Hohlenstein-u, Pg. Gustav Puckl in njegova žena, Pg. Rika Puckl, Ortsfrau v Hohlenstein-u, sta postala žrtvi strahopetnih morilskih rok. Oba pokojnika so položili na mrtvaški oder pred Ortsgruppenheim-om, nad katerim so visele zastave s ključastim križem in mnogoštevilnimi venc. Vse prostor je bil obkrožen z zastavami formacij. Zbor moških pevcev iz Gonobitz-a se je z dvema žalostinkama poslovlj od pokojnih. Kreisleiter Doboczky je v globoko segajočih besedah izrazil zakonskemu paru zahvalo za požrtvovalno delovanje, ki je bilo vedno vzorno. Na pokopališču je govoril Bundesführer Steindl v okviru ganljive žalne proslave. V globoko segajočih besedah je Bundesführer osirotelim otrokom obljubil svojo

pomoč. Med bobnanjem in povešanjem zastav v zadnji pozdrav, so izročili domači spodnještajerski zemlji obe mrtvaški rakvi.

* Voda za gasitev požarov ne sme zmrzniti. Če je le mogoče, se mora posodo z vodo, ki je pripravljena za gasitev požarov, v času ostre zime, postaviti v prostor, kjer ne more zmrzniti. O dodatkih, ki pomagajo preprečiti zmrzovanje vode, se dobi pojasnila pri letalske zaščitnih revirjih.

* Zborovanja v Kreis-u Marburg-Land. V minulnem tednu so se vršila politična zborovanja v Kreis-u Marburg-Land v Ortsgruppen Hagau, Hohlenstein, Gonobitz, Weitenstein, Mahrenberg, Jakobstal, Hohenmauten, Hartenstein in Wachsenberg. Izvajanja govornikov so bila povsod prepričevalna v pogledu zmagovitega izida vojne ter so pri poslušalcih našla najboljši odmev.

* Sprejem v NSDAP. V soboto so v Marburg-u v dvorani Heimatbund-a priredili velik apel članov NSDAP, ki so se ga udeležili vsi člani, ki živijo v Kreisi Marburg-Stadt in Marburg-Land, in v katerega okviru so bili zaslužni Spodnještajerci sprejeti v stranko. Po vkorakanju zastav so se čule slavnostne melodije orkestra organizacije Steirischer Heimatbund in pevskega zbora Deutsche Jugend. Nato je Kreisleiter Knaus zaobljubil novo sprejete člane stranke s stiskom desnice in sprejmovil o dolžnostih članstva.

* Novi člani stranke. V CHH-ju so nedavno v okviru lepe proslave sprejeli 80 zaslužnih oseb iz Kreisa CHH v NSDAP.

* Sloves v Packenstein-u. Nedavno so zavratno umorili v Geutz-u, Ortsgruppe Packenstein (Kreis CHH), bojovnika iz svetovne vojne 1914/18, Johanna Hrametz-a. Njegov pogreb je bil slovesen. Pred dvorano Heimatbund-a se je zbral žalni spreved z mladino na čelu, nadalje Wehrmannschaft s frontnimi bojovniki iz svetovne vojne, tovarniška godba iz Schönstein-a, Ortsgruppenstab in mnogo občinstva. Na grob so položili vence Kreisleiterja, Ortsgruppe, Wehrmannschaft-a in frontnih bojovnikov iz svetovne vojne. Na grobu se je od pokojnika poslovil Führungsamteiler Albert.

* Kazen radi nedovoljenega klanja. Sodišče v Marburg-u/Dt. je obsodilo 47letnega kmetovalca Franza Zeriak-a iz Wurza na eno leto ječe in 500 RM denarne kazni, ker je zaklal govedo brez dovoljenja. Zeriak je razen tega na tihotapeški način razprodal del mesa, ki ga je pridobil iz tega klanja. Odjemalci mesa so bili tudi obsojeni na ječo in denarne kazni.

* Kako bomo delali ob božičnih in novoletnih praznikih? Letos nam vpostava vseh delovnih sil ne dopušča, da bi se s praznovanjem božičnih in novoletnih praznikov izgubljalo delovne ure. Ker padeta prvi božični in novoletni dan na soboto,

je to še bolj važno. V kolikor se mirovanje obratov ob delovnih dneh iz obratno tehniških razlogov ne da preprečiti, se naj nadoknadi na ta načta izpadle ure v okviru zakonitosti s pred in naknadnim delom. Nadalje sta Reichsarbeitsminister in Generalsbevollmächtigter für den Arbeitseinsatz določila, da se razen tega v izravnavo delovnih ur, ki se jih ob delovnih dneh ne more izravnati, lahko uvede v decembru in v januarju po eno nedeljsko delo. V kolikor je za nedeljska delo predviden večji kakor 10% nedeljski dodatek k mezdam, se isti za tisti dve nedelji zniža na 10%. Žene, ki oskrbujejo otroke izpod 14 let, ki po pravilu morale biti osvobodene nedeljskega dela, v kolikor ta osvoboditev še ni urejena na podlagi nove odredbe o določanju prostega časa, od novembra tekočega leta.

* Bolniški denar in nadure za nameščence. Kakor znano, imajo nameščenci v slučaju bolezni pravico do sprejemanja plače med boleznijo navadno do šestih tednov, ne da bi se jim smele radi tega prikrašati dohodke, katere so imeli, predno so zboleli. Sedaj je pa Reichsarbeitsgericht, to je najvišje delavsko razsodišče, v nekem konkretnem slučaju, kjer je neki inženier zahteval za časa bolezni ne samo plačo, temveč tudi izplačilo nadur, ki jih je pred svojo obolelostjo redno opravljal, razsodilo, da morajo podjetja v takih primerih plačati tudi nadure med boleznijo.

* Karte za dopustnike in njihova veljavnost. Kakor smo že poročali, so karte za dopustnike, takozvane Urlauberkarten, v zeleno-rumenih barvah z napisom »Gültig bis 14. 11. 1943« veljavne do 30. aprila 1944, ker je njihova veljavnost bila podaljšana. Da ne bo nejasnosti, se opozarja, da so krušne karte vojakov, ki so tiskane na svetlo rdeč papir v barvi, karte za močnate jedi, in glasijo vsaka za 10 g, dne 14. novembra 1941 izgubile svojo veljavnost. Te marke se razločujejo od starih po tem, da so tiskane na bel papir rdečaste barve, ki je perforiran. Znamke nosijo grb ter napis »10 Gramm« in »Brot«.

* Železniški vozni listki veljajo štiri dni. Železniške oblasti so razveljavile mimogrede za 14 dni podaljšano veljavnost voznih kart, in sicer s 1. decembrom 1943. Vozne karte, ki se jih kupi po 1. decembru 1943, imajo zopet običajno veljavnost štirih dni.

* Med delovnim časom se naj ne prireja apelov in sportnih prireditve. Za pred nekaj časa je Reichsleiter dr. Ley izdal navodilo, da se po možnosti ne prireja apelov v času, ki je namenjen za delo po obratih. To velja seveda tudi za vse druge prireditve. Sedaj so pa izdana ponovna tozadevna navodila Gaubismänner-jem organizacije Deutsche Arbeitsfront. Pri tem je dr. Ley naglasil: »Produkcija za vojno je v ospredju, vse drugo se ji mora podrediti«.

5. Er geht fort.
6. Ich bleibe daheim.

V. Setzen Sie die Wörter in Klammern in der richtigen Form ein:

1. Sprechen Sie nicht, der Kranke (schlafen noch).
2. Alle (schlafen) als wir (ausgehen).
3. Wozu (dienen) diese Gläser?
4. Gestern (ausgehen, Mitvergangeheit) um 3 Uhr.
5. Um wieviel Uhr gewöhnlich (ausgehen, du)?
6. (Bereuen, du) deine Fehler? Ja, ich (bereuen) sie.
7. Es (sein) kalt, man (müssen) die Fenster schließen.
8. Der Tisch ist (bedecken) mit (ein weißes Tisch Tuch).
9. Wer hat (Sie dieser Platz anbieten).
10. Warum hast du dich (dein neuer Hut aufsetzen).
11. Maria sich jetzt (anziehen).
12. Du (kommen) mich (ich).
13. Er (dehnen der Schlüssel) und (stecken) ihn in (der Sack).
14. Er hat uns auf (der Gehsteig) gegenüber (die Post sehen).
15. Wer hat (Karl) Mütze (nehmen).
16. Als er die Nachricht (von der Tod, sein Vater hören, beginnen) er zu weinen.
17. Er hat eben (ein Brief schreiben).
18. (Glauben) du, daß er Wort (halten)?
19. Er hat (sein Freund) die 600 RM (leihen).
20. Woran ist er (sterben)?

Von einem glühenden Eisenstück die Hand durchbohrt.

Schwerverletzt ins Spital.

Der in einem Betrieb im Mießtal beschäftigte Walzer Deschmann wurde am 1. Juli das Opfer eines schweren Unfalles. Deschmann wurde bei der Arbeit von einem Stück glühenden Walzeisens an der linken Hand getroffen. Das glühende Eisen durchbohrte die Hand und rief eine schwere Verletzung hervor. Der Verunglückte fand Aufnahme im Krankenhaus.

Lieber der Nefte als der Onkel.

Der Nefte eines berühmten italienischen Komponisten hatte zum Andenken an den verstorbenen Onkel einen Trauermarsch komponiert und ein Exemplar der Partitur an Rossini übersandt. Nach einiger Zeit fragte der junge Musiker den Meister: »Wie hat Ihnen mein Trauermarsch gefallen?« — Rossini erwiderte: »Meiner Meinung nach wäre es besser gewesen, Sie wären gestorben und Ihr Onkel hätte den Trauermarsch komponiert!«

Ein 179 Jahre altes Ehepaar.

In Mömbis (Mainfranken) konnte ein Ehepaar die eiserne Hochzeit feiern. Der Mann ist 94 und die Frau 85 Jahre alt.

Wörter.

anbieten (etwas) — ponuditi
Andenken (s) — spomin(ek)
anziehen (sich) — obleči (se)
ausfüllen (etwas) — iz-, napolniti
Betrieb (Fabrik) (m) — obrat
bilden (formen) — tvoriti, izobraziti

Buchhalter (m) — knjigovodja
Briefmarkensammlung (w) — zbirka pisemskih znamk
dahel — doma
durchbohren — prevrtati, prodreti
ersetzen (etwas) — nadomestiti, zamenjati, povrniti
Exemplar (s) — izvod, eksemplar
feiern (etwas) — slaviti, praznovati
glühen — žareti, razbeliti
Hochzeit (w) — svatba
komponieren — uglašiti
Komponist (m) — skladatelj
Nefte (m) — nečak
Partitur (w) — partitura
schwerverletzt — težko ranjen
Selbstbinder (m) — samovzveza
übersenden, ich übersandte, ich habe übersandt — poslati
Vordruck (m) — formular, vzorec
Walzeisen (s) — valjano železo, valjanec

Redewendungen.

Wort halten — pri besedi ostati, moti beseda biti
das Opfer eines Unfalles werden — žrtev nezgode postati
eine Verletzung hervorrufen — poškodbo povzročiti
zum Andenken — za spomin
meiner Meinung nach — po mojem mnenju

Lösung der Aufgaben:

1. Es ist meine Uhr. Sie ist die meine.
2. Es ist mein Messer. Es ist das meine.
3. Es ist ihr Bild. Es ist das ihre.
4. Es ist ihr Klavier. Es ist das ihre.

* **Zbirajte kostil Marsikdo se ne zaveda, da so kosti v industriji precejšnje važnosti. Zato je priporočljivo, da se kosti ne meče v smeti, temveč, da se jih zbira in oddaja. V nekaterih krajih starega dela Reich-a nosijo otroci kosti v šole, kjer jih potem v večjih količinah odpremljajo v tovarne. V tovarnah pridobivajo iz istih najprej mest, nakar jih dajo v velike retorte, v katerih se z veliko vročino spremenijo v takozvani kostni premog. Kostni premog uporablja kemična industrija za filtriranje.**

* **Prodaja nogavic in naramnic pod zaporo.** Reichsstelle für Kleidung und verwandte Gebiete je dne 8. novembra objavila, da se s takojšnjo veljavnostjo lahko dobavljajo na krajevne Punkt-schecke ženske in moške nogavice in naramnice. Sedaj pa poroča glasilo »Textil-Zeitung«, da se s tem ukrepom, ki se je nanašal samo na promet blaga, ni ničesar spremenilo v pogledu prodaje nogavic in naramnic potrošnikom. Imenovano blago je kakor doslej, tudi odslej pod zaporo ter se na punkte tretje ali četrte Reichs-kleiderkarte za moške in ženske za enkrat ne more prodajati.

* **Dr. Goebbels o sportu.** V nekem govoru je dr. Goebbels o sportu izjavil sledeče: »Kar narodu služi, kar njegovo bojevnost in delovno silo vzdržuje, jekleni in veča, to je dobro in vojno važno. Vse kar je temu nasprotno, se mora odpraviti. Radi tega sem odredil, da se okrevališča ne sme znižati, temveč pomnožiti. V kolikor ta našim vojnim naporom ne nasprotujejo, temveč jih pospešujejo, morajo biti od strani državnega in ljudskega vodstva primerno podpirane. To velja tudi za sport!«

* **Smrt generala Krauss-a.** Nedavno je umrl General der Infanterie a. D. Rudolf Kraus, zadnji poveljnik 2. korpusa nekdanje avstro-ogrske armade. General Kraus, ki je bil rodom iz Egerland-a v Sudetih, je bil v 80. letu svoje starosti. Služil je v mnogih garnizijah nekdanje prostrane monarhije, bil v generalnem štabu, svetovno vojno pa je prebil na vseh frontah.

* **Severni jeleni v nemški vojaški službi.** Oddelki naših Gebirgsjägerregimentov, ki ležijo visoko na severnem delu naše vzhodne fronte, so v svojih postojankah uvedli tam običajne severne jelene v službo kot vprežno živino namesto mah-h konj. Tako je v daljnem Lapland-u ta tamka domača in divja žival, ki se v silni prehranjuje samo z uživanjem mahu, postala to, kar je doslej bil deloma še konj in so se naši vojaki čisto v kratkem času navadili in spoprijaznili s to pohlevno in voljno živino, ki daje domačinom ne samo svojo delovno moč, temveč tudi meso in mleko.

* **Stoletnica Wiener Männergesangsvereine.** V državni operi v Wenu so nedavno slavnostno obhajali stoletnico obstoja pevskega društva Wie-

ner Männergesangsvereine. Proslave se je med drugimi udeležil tudi Reichsleiter Baldur von Schirach. Brzobjavne čestitke je sporočil sam Führer, društva je pa čestital tudi Reichsminister Goebbels.

* **17 otrok je rodila.** Žena sprevodnika cestne železnice v Graz-u, Juliusa Giuliani-ja, je rodila 17 otrok. Od 11 fantov tega zakonskega para stojijo starejši že na fronti. Babica teh otrok, gospa Maria Giuliani-jeva, je dne 12. novembra obhajala svoj 80. rojstni dan. Tudi ona je rodila 18 otrok ter ima danes 32 vnukov in še več pravnukov.

* **Ječa za žensko, ki ne pozna svoje časti.** 20-letna Margit Stojnschek iz Graz-a, ki je pred svojo omočitvijo bila zaposlena v srednjem delu Reich-a, je lansko leto istotam imela stike z vojnimi ujetniki. Pri tem se je z enim spustila v ožje zveze, ki niso ostale brez posledic. Razen tega je v zvezi z drugimi osebami, ki so bile v posebnem postopanju že kaznovane, pripravljala begstvo trem vojnim ujetnikom. Begunice se je prijel, Margit Stojnschek je stala pred izrednim sodiščem v Graz-u, ki jo je radi nečastnega vedenja in skupnega zločina obsodilo na dve in pol leta ječe.

* **Zloba ali neumnost, ali pa oboje.** 60letna hišna oskrbnica Maria Blaschek iz Landtorberg-a pri Judenburg-u se je nekoč razgovarjala na kolodvoru v Judenburg-u z neko svojo znanco o izglelih sedanje vojne ter pri tem prorokovala marsikaj, kar je Nemčija doživela v jeseni leta 1918. In kar si seveda želijo naši nasprotniki tudi v tej vojni. Dokaz o izvoru te njene modrosti ni bilo težko najti, ker je znanec sama prigovarjala, da bi poslušali inozemske radio-oddaje. Za to svoje zločinsko dejanje se pokorava sedaj v ječi, kjer bo prebela dve leti. Pri tem je sodišče upoštevalo njeno duhovno omejenost kot olajšilno okolnost.

* **Nemško časopisje jugovzhoda.** Nemške narodne skupine imajo v Budimpešti glasila »Süd-ost-Deutsche Rundschau« in »Donau-Europas«. V Bukarešti pa izhajajo list »Volk im Ostens«, medtem ko imajo Nemci v Srbiji dnevnik »Donau-zeitung«.

* **Vdanost in zvestoba ptica.** V Schwarzwald-u so imeli v neki planinski koči že od lanskega leta krivokljuna v kletki. Nedavno je pa neki mladodci hribolazec ponudil za krotkega ptica tako vabljivo visoko ceno, da ga je lastnik prodal, nakar ga je nov gospodar odnesel seboj. Po več tednih je pa pri belem dnevu nekdo potkal na okno in to nikdo drug, kakor krivokljun, ki je stal ob oknu in očividno prosil, da bi se mu odprlo. Ko se je to zgodilo, je krotka ptica veselo zletela v hišo in se brez nadaljnjega podala v svojo nekdanjo kletko.

5. Es sind seine Häuser. Es sind die seinen.
6. Es sind unsere Gärten. Es sind die unseren.
7. Es sind eure Pferde. Es sind die euren.

II. 1. Er bringt sie uns.
2. Sie schreibt ihn ihnen.
3. Ich habe sie ihm erzählt.
4. Er hat sie verkauft.
5. Er hat es mir verkauft.
6. Er bringt sie ihm.
7. Er hat sie ihm geöffnet.
8. Er hat es ihm geschickt.
9. Er hat ihn ihm geliehen.
10. Sie zeigen sie ihm.
11. Er sagt zu ihnen: Holen Sie sie für ihn.
12. Sie begegnen ihr.
13. Er gibt es ihm.
14. Wollen Sie sie ausfüllen?
15. Er fragt ihn, wo er ist.
16. Er hat sie gebracht.
17. Sie hat sie auf ihn (darauf) gestellt.
18. Sie haben es gegessen.

III. 1. Hier sind meine Handschuhe und die, meiner Schwester.
2. Hier ist mein Hut und der, meines Vaters.
3. Dort ist meine Bluse und die, meiner Freundin.
4. Hier sind meine Selbstbinder und die, Karls.
5. Wo ist mein Buch und das meines Kollegen?

IV. 1. Der Zug wird abfahren.
2. Wir werden viele Bekannte treffen.
3. Ihr werdet die Fahrkarten lösen.
4. Sie werden das Gepäck zum Zug bringen lassen.

5. Er wird fortgehen.
6. Ich werde daheim bleiben.

V. 1. Sprechen Sie nicht. Der Kranke schläft noch.
2. Alle schliefen, als wir ausgingen.
3. Wozu dienen diese Gläser?
4. Gestern gingen wir um 3 Uhr aus.
5. Um wieviel Uhr gehst du gewöhnlich aus?
6. Bereust du deine Fehler? Ja, ich bereue sie.
7. Es ist kalt, man muß das Fenster schließen.
8. Der Tisch ist bedeckt mit einem weißen Tischtuch.
9. Wer hat Ihnen diesen Platz angeboten?
10. Warum hast du nicht deinen neuen Hut aufgesetzt?
11. Maria zieht sich jetzt an.
12. Du kommst mit mir.
13. Er nimmt den Schlüssel und steckt ihn in den Sack.
14. Er hat uns auf dem Gehsteig gegenüber der Post gesehen.
15. Wer hat Karls Mütze genommen?
16. Als er die Nachricht von dem (vom) Tode seines Vaters hörte, begann er zu weinen.
17. Er hat eben einen Brief geschrieben.
18. Glaubst du, daß er Wort hält?
19. Er hat seinem Freund 600 RM geliehen.
20. Woran ist er gestorben?

Redewendungen.

zu sich kommen — k sebi priti
jemanden auf etwas aufmerksam machen — opozoriti koga na nekaj

GOSPODARSKE VESTI

× **Iz madžarske industrije stekla.** V Nagykanizsi so ustanovili delniško družbo, ki bo izdelovala optične steklene izdelke. Tovarna bo zaposlila 150 delavcev.

× **Namakalni načrti Bolgarije.** Bolgarsko ministrstvo za kmetijstvo je izdelalo načrte za namakanje ravnine pri Sevljevu. Voda bi se vzela iz reke Vidima. Ko bo načrt izveden, bo bolgarsko kmetijstvo pridobilo kakih 10 tisoč hektarjev rodne zemlje. Zemljišče se bo lahko uporabljalo za njive, travnike in sadonosnike.

× **Industrija konoplje v Bolgariji.** Bolgarska kmetijska in združna banka je po posredovanju kmetijskega ministrstva dovolila izdelovalni zdruzi »Bulgarski Konop« sedem milijonov levov kredita v svrhu nabave strojev in naprav za predelavo konoplje in za gradnjo v to svrhu potrebnih tovarniških objektov.

× **Nov turški premogovnik.** Turška vlada je sklenila z dvema inozemskima tvrdkama pogodbo, po kateri bosta ti dve finančni skupini v premogovniku črnega premoga pri Zonguedaku v revirju blizu Kocia uredili nov premogovnik, ki bo produciral 20 tisoč ton premoga dnevno.

× **Tekstilne stroje za bombaž.** Pod vodstvom bivšega ministra Tašarova je prišla v Anko bolgarska delegacija, ki je turški vladi predlagala, da kupi od Bolgarije dve kompletni tkalnišni bombaži in bolgarski premog za bombaž. Pogajanja so v teku.

× **Nova nahajališča rjavega premoga v Švici.** Švicarsko časopisje poroča, da so rudosledci izsledili v bližini mesta Beatenberg am Thuner See, doslej še neznana nahajališča rjavega premoga. O rentabilnosti morebitnega pridobivanja pa še manjkajo strokovnjaška mnenja.

RAZNE VESTI

* **Plače na Hrvaškem deloma v naravi.** Hrvatski prometni minister Vokič je imel te dni v Sarajevu govor ter je med drugim izjavil, da bo storila hrvatska vlada vse za gospodarsko izboljšanje položaja železničarjev. Stremel bo za tem, da bodo železničarji dobivali svoje plače deloma v naravi, t. j., v živežu.

* **Grof Haller v Budimpešti aretiran.** Budimpeštanska policija je aretirala grofa Gabriela Haller-ja, znanega eksponenta liberalcev, in sicer radi ponovnih poneverb.

* **Bombe na Sofijo.** V nedeljo so sovražna letala preletela Bolgarijo. Pri tem so vrila bombe na Sofijo, kjer je bilo nekaj meščanov ubitih in ranjenih. Med žrtvami so se nahajale tudi žene in деца. V zunanjih predmestjih Sofije je bilo uničenih nekaj hiš.

* **Anglija bo rabila po vojni osem milijonov novih zgradb.** Kakor poroča Nemški dopisni urad preko Stockholma, je izjavil predsednik londonskega gradbenega odseka, da bo Anglija po vojni rabila osem milijonov novih zgradb.

* **Težka železniška nesreča v Indiji.** V nedeljo jutraj se je odigrala sto kilometrov od Madrasa (Indija) velika železniška nesreča. Takozvani indijski Ceylon-Express je z lokomotivo in petimi vagoni iztiril. 30 oseb je bilo ubitih, nad sto pa ranjenih.

* **Nenadna smrt francoskega diplomata.** Francoski veleposlanik v Tokiu, Charles Aresene-Henry, starešina diplomatskega zbora, je v nedeljo zvečer nenadoma umrl v 63. letu svoje starosti. Zadela ga je srčna kap.

* **Nov francoski list.** V ponedeljek je izšla v Parizu prva številka novega lista »L'Echo de la France«. Kot svojo nalogo smatra novi list v uvodniku uresničenje francoskega narodnega edinstva.

* **Zagoneten umor v Parizu.** Dva neznana storilca sta v nedeljo umorila v mestu Toulouse 94-letnega generala v rezervi Philippona. General je bil član Francoske milice ter je par ur prej prisostvoval neki manifestaciji tega nacionalnega združenja.

* **Agitacija za molk v Angliji.** Kakor poroča list »Svenska Dagbladet« iz Londona, so začeli v Angliji s pripravami za veliko akcijo molčanja. Ta akcija naj bi preprečila da dobi sovražnik v roke informacije glede vojaških priprav.

* **Mesto Sofija nabavlja židovske nepremičnine.** Mestna občina v Sofiji je dovolila izreden kredit v iznosu 60 milijonov levov za nakup hiš, ki jih je država zaplenila židovskim posestnikom.

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ

Ein Lehar Lied wurde ein Welt-Erfolg!

*Gern hab' ich
die Frau geküsst*

(PAGANINI)

mit

IVAN PETROVICH
THEO LINGEN
VEIT HARLAN

Für Jugendliche zugelassen!

* Hrabri Marburgerji. ff Kriegsbedürftiger-Anwärter v. Šolanju, Franz Fuchs, doma iz Marburga, je dobil odlikovanje Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern, in sicer za osebno vpostavo pri reševanju ranjencev med nekim anglo-ameriškim zračnim napadom — Za hrabro zadržanje pred sovražnikom na severnem delu vzhodne fronte je bil odlikovan tudi Gefreiter Rupert Imenschegg iz Marburga tudi z odlikovanjem Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern. — Mesto Marburg je ponosno na ta dva junaka, ki sta pokazala, da sta vredna sina že od nekdaj junške Spodnje Štajerske in svojih prednikov.

* Visoko odlikovanje hrabrega Spodnještajerca, Fahnenjunker Unteroffizier Hans Tatschek, sin znanega barvarskega mojstra v Cilli-ju, je bil odlikovan za hrabro vedenje pred sovražnikom na vzhodni fronti z odlikovanjem Eisernes Kreuz I. Klasse. Tatschek je pred vojaško službo bil v Cilliju član Deutsche Jugend ter sportnik in se je kot tak tudi uveljavil.

* Spodnještajerci postavite se! V soboto in v nedeljo bo tretja cestna zbirka za Kriegs-Winterhilfswerk 1943/44. Da ima najbolj plemenit in socialen namen, smo na tem mestu že nešteto krat ugotovili. Predočimo si, da živimo in spimo na Spodnjem Štajerskem še vsi v toplih posteljah, in če smo drugače zdravi, nam trdote, ki jih povzroča vojna, doslej še niso povzročile tako velikih nesreč, kakor so jih n. pr. doživeli naši bratje v pokrajinah starega Reich-a, ki so izpostavljeni sovražnim letalskim napadom. Če dodamo k temu še tveganje, ki jih doprinašajo naši hrabri vojaki na frontah, si moramo šteti v čast in ponos, če z denarnimi prispevki lahko pomagamo dobojevatim zmago, ki nam bo vsem v srečo in korist. Zato bomo v soboto in v nedeljo tudi vsi po naših najboljših močeh prispevali v cestno zbirko za Kriegs-Winterhilfswerk.

* Podaljšana veljavnost krušnih mark za vojake. Objavilo se je, da so marke za kruh, ki jih dobivajo vojaki in so tiskane na rdeče-svetlem papirju, stopile iz veljave. Sedaj so pa merodajna mesta sporočila, da so dotične krušne marke iz tehniških razlogov podaljšane za devet tednov ter so veljavne do zaključno 9. januarja 1944. Na markah je veljavnost označena s 14. novembrom 1943.

* Pribojšek za Božič 1943. Tudi letos bodo podjetja imela možnost, da svojim delavcem in nameščencem lahko izplačajo božične in letno-zaključne gratifikacije. V to svrhu izdana določba Generalbevollmächtigter-ja odgovarjajo stvarno določilom, ki so veljala lansko leto. Pri tem je treba naglasiti, da je letos določena višina gratifikacije za celokupne posade in ne kakor lani, ko je bila določena za vsakega posameznega delavca ali nameščenca. Gratifikacije se pa seveda ne sme znižati, če so se posade v pogledu izvrševanja dolžnosti vedle kakor treba in so njeni člani že dobili pravico na isto višino kakor so jo dobili lani. Podrobna določila bo objavil Reichsarbeitsblatt.

NEUES Pulver für den Wuchs und für die Mastung der Schweine
REDIN,
mit garantiertem Erfolg

ZENTRALDROGERIE EMIL THOR
Marburg / Drau, Herrngasse 33

Es geht um jede Lichtminute

Unnötig Licht verbrauchen heißt kriegswichtiger Arbeit Strom entziehen. Deshalb Licht sofort ausschalten, wenn es nicht benötigt wird, und entbehrliche OSRAM-Lampen ausreichend locker schrauben.

OSRAM

Viel Licht für wenig Strom!

Wann sind die Zähne am meisten gefährdet?

In der Kindheit beim Milchgebiss, zur Zeit der Geschlechtsreife bis zum 20. Lebensjahr, während der Schwangerschaft und in den Wechseljahren. Die Zähne sind also immer dann besonders anfällig, wenn sich im Körper große Umwandlungen vollziehen. Verlangen Sie kostenlos die Aufklärungsschrift „Gesundheit ist kein Zufall“ von der Chlorodont-Fabrik, Dresden

Chlorodont

weist den Weg zur richtigen Zahnpflege

Gut gegen

**Gliederreißen
Hexenschuß
Rheuma usw. ist**

ABC-Pflaster

Beutel zu RM 1.25 in Apotheken

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser Sohn und Bruder

ERNST EXELENSKI

Gefreiter in einem Geb. Jäg. Reg.

Im 21. Jahre seines Lebens, am 29. Oktober 1943 an der Finnischen Front den Heldentod fand.
Jakobstal, den 12. November 1943.

In tiefer Trauer:

117

Jakob und Antonia Exelenski in Jakobstal, Eltern; Jakob, Max und Alois Exelenski, derzeit im Felde; Josef, Franz, Viktor, Martin, Mirko und Alexander Exelenski, Brüder und Ludmilla Exelenski, Schwester, Onkel und Schwager sowie alle übrigen Verwandten.

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf., das fettegedruckte Wort 26 Rpf., für Geld-, Realitätenverkehr Briefwechsel und Heirat 13 Rpf., das fettegedruckte Wort 40 Rpf., für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf., das fettegedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft an der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. Anzeigenannahmeschluss: Am Tage vor Erscheinen um 10 Uhr. Kleine Anzeigen werden nur gegen Vorauszahlung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1 RM.

Zu verkaufen

Tabaksamen nebst vollständiger Anleitung für Aussaat und Behandlung sofort lieferbar. Ein Sortiment RM 4.—, Nachnahme Versand. Ignaz Medwed, Völkermarkt, Kärnten.

Holzgas-Schlepper, 1 Diesel, 1 Petroleummotor, 6 PS, 1 Dreschmaschine zu verkaufen. 4500 RM. Skerbinschek, Unter-Haidin bei Pettar 113-3

Verkaufe Betten mit Einsatz, RM 25.—, Gasthaus Plautz, Marburg, Kärntnerstraße 3. 115-3

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. 4

Offene Stellen

Spenglerlehrling wird aufgenommen. F. Wertnik, Marburg-Drau, Grazerstraße 13 114-4

Verschiedenes

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz-orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft R. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute, Marburg/Drau, Mellingerstr. 1 14

Bandagen aller Art sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrngasse 3. 237-14

Wasserfamilie
wird sof. auf-
genommen. —
Lotschitschnik
kann — Roß-
bach 125, bei
Marburg.

119-6

Fächiger
Schuhmacher-
lehrlinge
wird sofort auf-
genommen. —
W. in d. Ver-
waltung d. Bl.
120-6

Obstbäume:
Kochstämme:
Äpfel, Nüs-
se, Johannis-
beeren, —
Zwergpfirsiche,
Kirschen, Birnen
mit Äpfel auf
guter Unterlage
versch. Sorten
veredelt, be-
stellen Sie di-
rekt — indirekt
über unter Be-
willigung der
Gartenbauver-
anstaltung CIL-
I — Hohe und
Kochstämme
Apfelstöcke bei
Ost- und Reb-
schule Franz
Hoh, Sagoretz,
bei Jürgendorf
— Kreis Pettau
122-3

Marita, Witwe,
8 Jahre alt,
als Hausfrau,
etwas Grund-
besitz, wünscht
zu gutem,
ihren Mann
unverheiratet,
für 2—3
Ehebesitz u.
weiter hat. Zu-
schriften unter
»Guter Mann«
an die Verw.
des »Stajerski
Gospodar«.
116-12

Warnung! Im
Warenraum der
Nation Packen-
zettel ist eine
Clavierharmonika,
Marke Meial
Herold, Klin-
gental, 120
Töne, 41 Ta-
nen, graue Zel-
klose, entwen-
det worden.
Vor Kauf wird
gewarnt. An-
suchen über den
Verbleib der
Harmonika od.
die Spur des
Diebes wollen
gegen hohe Be-
lohnung dem
nächsten Poli-
zei- oder Gen-
darmerieposten
bzw. der Gen-
darmerie Pak-
keteinsammel-
stellen werden.
112-13

Wir geben die traurige Nachricht, daß uns unsere
liebe Mutter, Frau

Agnes Irschitsch

im Alter von 49 Jahren nach schwerer Krankheit für immer
verlassen hat.

St. Martin bei Wöllan, den 6. November 1943.

In tiefer Trauer:

Marla und Berta, Töchter, sowie alle übrigen Verwandten.

Amtliche Bekanntmachungen

An die Besitzer von Sparbüchern, Kontokorrenteinlagen und
Geschäftsanteilen der Vorschaukasse Volksheim (früher Poso-
jilnica Narodni dom) in Marburg/Drau, Nagysstraße 9.

Im Sinne unserer dreimaligen Aufrufe in der Marburger
Zeitung waren die Guthaben der Vorschaukasse Volksheim bis
15. Juli 1943 an der Kasse zu beheben.

Über Weisung des Beauftragten des Reichskommissars für
die Festigung deutschen Volkstums, Dienststelle Marburg, wird
die Rücklösungsmöglichkeit für die noch nicht behobenen
Sparbücher und Kontokorrenteinlagen nochmals und zwar bis
einschließlich 31. Dezember 1943 verlängert.

Gleichzeitig werden die Besitzer von Genossenschafts-
anteilen aufgefordert, innerhalb der gleichen Frist ihre Anteile
einzulösen.

Spar- und Kontokorrenteinlagen sowie Genossenschafts-
anteile, die innerhalb dieser letzten Behebungsfrist nicht zur
Abhebung kommen, verfallen nach § 11 der dritten Verord-
nung über die Festigung deutschen Volkstums in der Unter-
steiermark endgültig.

Marburg a. d. Drau, am 6. November 1943.

Vorschaukasse Volksheim
Der Wirtschaftler.

90

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

Graz, den 13. November 1943.

Bekanntmachung

Bei der Vorbestellung zur Weihnachtssonderzuteilung
wurde beobachtet, daß eine Reihe von Versorgungsberechtig-
ten die Stammschnitte und die nicht aufgerufenen Ab-
schnitte der Nahrungsmittelkarten schon vorzeitig vernichtet
haben. Da im Laufe einer Zuteilungsperiode unter Umständen
Aufrufe auf Nahrungsmittelkartenabschnitte erfolgen können, muß
jeder Verbraucher seine Nahrungsmittelkarten bis Ende der Zu-
teilungsperiode aufbewahren.

151

Im Auftrage: gez. Lungershausen.

An die Besitzer von Sparbüchern, Kontokorrenteinlagen und Genossenschaftsanteilen der:

1. Kreditgenossenschaft der Staatsbahnbediensteten (früher
Kreditna zadruha uslužbenec državnih železnica z o. j.) und
2. Spar- und Vorschaukasse des katholischen Meistervereines
(früher Hranilnica in posojilnica društva katoliških moj-
strov) in Marburg, Nagysstraße 7.

Über Weisung des Chefs der Zivilverwaltung in der Unter-
steiermark, des Beauftragten für Geld- und Kreditinstitute
geht die Restabwicklung obiger gewerblicher Kreditgenossen-
schaften mit dem 15. Dezember 1943 an die Volksbank, Mar-
burg/Drau, Burgplatz 5, über.

Ab 1. Februar 1944 mögen sich daher Interessenten an diese
Geldanstalt wenden, die die Einbringung von Außenständen
und Auszahlung von Guthaben im Rahmen der bestehenden
Vorschriften durchführen wird.

119

Marburg/Drau, am 12. November 1943.

KREDITGENOSSENSCHAFT IN LIQUIDATION,
Marburg/Drau, Nagysstraße 7.

An die Besitzer von Sparbüchern, Kontokorrenteinlagen und Genossenschaftsanteilen der:

1. Kreditgenossenschaft der Postangestellten, r. G. m. b. H.
(früher Kreditna zadruha poštinih nameščenec z o. j.);
2. Volksparengenossenschaft G. m. b. H. (früher Ljudska šted-
nja, »Ljudska samopomoč«, z z o. j.) und
3. Kreditgenossenschaft der Staatsangestellten G. m. b. H.
(früher kreditna zadruha državnih uslužbenec z o. j.),
sämtliche in Marburg, Nagysstraße 7.

Die Besitzer von Spareinlagen, Kontokorrenteinlagen und
Genossenschaftsanteilen der oben genannten gewerblichen
Kreditgenossenschaften werden aufgefordert und aufgefordert,
ihre Spar- und Kontokorrenteinlagen bis längstens 15. De-
zember 1943 in der Geschäftsstelle Marburg, Nagysstraße 7,
zu beheben und ihre Genossenschaftsanteile einzulösen.

Spar- und Kontokorrenteinlagen sowie Genossenschafts-
anteile, die innerhalb dieser Behebungsfrist nicht zur Abhebung
kommen, verfallen nach § 11 der dritten Verordnung über die
Festigung deutschen Volkstums in der Untersteiermark.

Ab 1. Februar 1944 mögen sich Interessenten an die Volks-
bank, Marburg/Drau, Burgplatz 5, die die Restabwicklung der
Genossenschaften übernimmt, wenden.

120

Marburg/Drau, am 12. November 1943.

KREDITGENOSSENSCHAFTEN IN LIQUIDATION,
Marburg/Drau, Nagysstraße 7.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

CdZ. LE K 5/63—1943

Graz, den 11. November 1943.

Speisekartoffelversorgung.

Bekanntmachung

Mit Wirkung vom 15. November 1943 (Beginn der 56. Zu-
teilungsperiode) erfolgt an die Zivilverbraucher eine erhöhte
Zuteilung von 250 g Getreideerzeugnissen je Woche und zwar
von 175 g Nahrungsmittel oder Weizenmehl und 75 g Roggenmehl
oder 100 g Roggenbrot. Zum Ausgleich hierfür wird die Kar-
toffelration auf 2,5 kg wöchentlich herabgesetzt.

Zur Durchführung dieser Zuteilungen werden im Laufe
der 56. Zuteilungsperiode Sonderbezugsausweise von den
Kartenzustellen ausgegeben. Die Ausgabe des Sonderbezugs-
ausweises erfolgt gegen Vorlage des Bezugsausweises für
Speisekartoffel bzw. des Zusatzbezugsausweises für Speise-
kartoffeln für Untertagearbeiter des Bergbaues. Versorgungs-
berechtigte, die auf ihren Kartoffelbezugsausweis bereits
150 kg Kartoffeln eingekellert, also die gesamte zustehende
Kartoffelmenge in der bisherigen Rationshöhe bezogen haben,
erhalten den Sonderbezugsausweis nicht.

An Wehrmachtsurlauber und an Inhaber der Wochenkarten
für ausländische Zivilarbeiter wird der Sonderbezugsausweis
nicht ausgegeben.

Bei der Ausgabe der Sonderbezugsausweise ist bei den-
jenigen Versorgungsberechtigten, die nicht eingekellert haben,
der an der linken Seite des Bezugsausweises für Speise-
kartoffel befindliche Einkellerungsschein mit dem Aufdruck
»Gültig bis 12. 12. 1943« abzutrennen und zu entwerten. Bei
Einkellerungen bis zu 100 kg müssen je 50 kg Kartoffeln ent-
sprechend dem auf 2,5 kg gekürzten Wochensatz statt für
3 Zuteilungsperioden nunmehr für viereinhalb (4½) Zuteilungs-
perioden ausreichen. Der Einkellerungsschein für die 62.—64.
Zuteilungsperiode über 50 kg »Gültig bis zum 28. 5. 1944«
berechtigt daher nicht mehr zur Einkellerung und ist bei Aus-
gabe der Sonderbezugsausweise zu entwerten. Die Aus-
hängung des Sonderbezugsausweises ist auf der Rückseite
des Bezugsausweises für Speisekartoffeln zu vermerken.

Die Bergarbeiter unter Tage erhalten unter den gleichen
Bedingungen auch auf Grund des Zusatzbezugsausweises für
Speisekartoffeln für Untertagearbeiter des Bergbaues einen
Sonderbezugsausweis.

Der Sonderbezugsausweis ist für die 56., 57. und 58. Zu-
teilungsperiode gültig und enthält je Zuteilungsperiode vier
Wochenabschnitte über je 175 g Nahrungsmittel und zwei Ab-
schnitte über 50 g R-Brot; die beiden Roggenbrotabschnitte
zusammen berechtigen wahlweise auch zum Bezuge von 75 g
Roggenmehl.

Die Klebverteller haben die Abschnitte des Sonderbezugs-
ausweises bei der Warenabgabe abzutrennen und bei der
Ernährungsämtern (Umtauschstellen zur Ausstellung von Be-
zugscheinen einzureichen).

Für die Großverbraucher werden die Zuteilungsänderungen
durch die Ernährungsämter, Abteilungen B. nach besonderen
Vorschriften durchgeführt.

132

Im Auftrag: gez. Dr. Artner.

UPOSTEVAJTE
PREDPIS
LETALSKE
ZASČITE!

Werbet
für das
Deutsche
Rote
Kreuz

Photoapparat in
Cilli am Bahn-
hof verloren.
Abzugeben ge-
gen gute Beloh-
nung in der Ge-
schäftsstelle der
»Marburger Zei-
tung«, Cilli.

117-13

Jeder
Betriebs-
führer

soll das
Verordnungs-
und Amtsblatt
des Chefs der
Zivilverwaltung
in der Unter-
steiermark
lesen Bezugs-
preis monatlich
RM 1.25. Be-
stellungen sind
an die Ge-
schäftsstelle
des Verord-
nungs- und
Amtsblattes
Marburg/Drau,
Badgasse 6
zu richten.

Unfaßbar schwer traf uns die erschütternde
Nachricht, daß unser innigstgeliebter jüngster
Sohn, Bruder, Onkel und Schwager

JOSEF SALETINGER

Soldat in einem Grenadier-Regiment

im Alter von 19 Jahren, am 11. Juli 1943 im Süden den
Heldentod fand.

Georgental bei Mallenberg, am 15. November 1943

Rudolf und Genoveva Saletinger, Eltern; Gottfried, Roman,
Brüder; Alois, Franz und Julie, Maria Fuchs, Onkeln und
Tanten, Franz Fuchs dzt. im Felde, Cousin. 121

Schmerzerfüllt geben wir allen Freunden und
Bekannten die traurige Nachricht, daß unser
geliebter Sohn und Bruder

JOSEF SLANA

Panzergranadier

im 19. Lebensjahre an der Ostfront gefallen ist.

Dragowitsch, den 14. November 1943.

In tiefer Trauer:

Anton und Helene Slana, Eltern; Gefreiter Franz, dzt. auf
Urlaub, Anton und Stanislaus, Brüder; Theresia, Maria,
Cäcilie, Josefine und Katharina, Schwestern, und alle
übrigen Verwandten. 111

In Erwartung eines glücklichen Wiedersehens,
erhielten wir die für uns Verwandte, Freunde
und Bekannte noch unfaßbare Nachricht, daß
unsere beiden herzensguten Söhne und Brüder

Anton und Franz Gerschak

Grenadiere

nie mehr zu uns zurückkehren. Im blühenden Alter, Anton
im 24., Franz im 22. Lebensjahre, haben beide am 18. Ok-
tober 1943 an der mittleren Ostfront ihr Leben geopfert.
Wer unsere beiden Söhne kannte, wird unseren großen
Schmerz verstehen. Ihr sehnlichster Wunsch, ihre Lieben
wiederzusehen, ging nicht in Erfüllung. Ruhet nun zusam-
men, liebe Söhne, in fremder Erde. Unser großes Leid legen
wir in Gottes Hand. Sie werden in unseren Herzen weiter-
leben, bis wir sie in der ewigen Heimat wiedersehen.

Aulendorf, Plesdorf bei Königsberg am Sattelbach,
Untersteiermark, den 9. November 1943.

Anton Gerschak, Vater; Anna Gerschak geb. Kramer,
Mutter; Antonie, Schwester, sowie alle übrigen Verwandten.

Mit den Angehörigen trauert der Betriebsführer und
die Gefolgschaft des

Bahnbetriebswerkes Aulendorf.

Hart und schwer traf uns die Nachricht, daß
unser lieber Sohn, Bruder und Onkel

PALIR ALBERT

Gebirgsjäger

im 21. Lebensjahre am 26. September 1943 bei den schweren
Kämpfen im Süden den Heldentod fand.

Ihm war es nicht mehr gegönnt, seine Lieben wieder-
zusehen, nun ruht er auf einer Insel in fremder Erde.
Wir werden Dich nie vergessen. Du warst unser Liebling.

Anderburg, Stabs, Kreis Cilli, Marburg/Drau, im No-
vember 1943.

In tiefster Trauer:

Anton und Franziska Palir, Eltern; Anton, Bruder; Aloisia,
Theresia, Amalia und Christina, Schwestern; Martin Jäger,
Schwager; Anna Palir, Schwägerin; Annerl und Milll,
Nichten — sowie sämtliche Verwandten. 103

Im tiefen Schmerz geben wir die traurige
Nachricht, daß unser einziger Sohn und Bruder

FRANZ MAROCH

Grenadier

bei einem Gegenangriff an der Ostfront im Alter von 23
Jahren den Heldentod fand.

Warea-Treun, im November 1943.

In tiefer Trauer:

Anton und Antonie Maroch, Eltern; Maria und Katharina,
Schwestern. 106

In tiefem Schmerz geben wir die traurige Nach-
richt, daß unser liebster Sohn, Bruder u. s. w.

TSCHECH JOSEF

Grenadier

im Alter von 25 Jahren am 17. Oktober 1943 an der Ost-
front gefallen ist.

Wurz, am 2. November 1943.

In tiefer Trauer denken wir an sein fernes Grab.
Therese Tschsch, Mutter; Anna, Schwester; Franz, Bruder
und übrigen Verwandten. 118

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß
unser lieber Sohn und Bruder

Gefreiter

FERDINAND KWARTITSCH

im 19. Lebensjahre den Heldentod fand.

Wer unseren Ferdinand gekannt hat, weiß, was wir
verloren haben. Sein Grab befindet sich in fremder Erde.

Wöllan, im November 1943.

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab:

Ferdinand und Margareta Kwartitsch, Eltern;
Karl, Bruder,

sowie alle übrigen Verwandten. 107

Tieferschüttert geben wir allen Verwandten,
Freunden und Bekannten die traurige Nachricht,
daß unser innigstgeliebter, unvergeßlicher, braver
Sohn, Bruder, Onkel, Neffe und Cousin

Grenadier

FRANZ GOLLOB

bei den schweren Kämpfen im mittleren Teil der Ostfront
im blühenden Alter von 24 Jahren den Heldentod fand.

Der Tod hat Dich uns entrissen, aber Deine Seele
wird in uns weiterleben.

Frauenberg, Luttenberg, im November 1943.

In tiefster Trauer:

Juliane Gollob, Mutter; Franz Gollob, Vater; Alois und
Josef Gollob, Brüder; Maria Wohl geb. Gollob, und Rosalie
Gollob, Schwestern; Alois Wohl, Schwager; Albine
Arneischek, Cousine; Familie Gollob, Familie Hödl, Familie
Krois-Peruschek. 102

Zatemnitev od 17. do 1
6.30 ure!